

resurrectio mortuorum precepit. **L**eu. p. fustis
reueriti fuerint q. querit mala mihi.
Ds vtrq. plenissime tunc fiet: qn. a de
xteris iusti: et a sinistris ipij fuerit col
locati. **T**unc h. secure exultatiois tps. e
scis: qn. ia locu. dñatōis ipij nō hēbūt.
et letabūt iusti. cuz maloz oīm tmin.
aduenerit: et bona dñs sine fine pces/
serit. i. q. chñanoz pmanet idesecta pe
ccatio. **Col.** Cu. tot. h. ps. grām dñi q.
gratis dat. sūma intētoe pmedet. hu/
milit. depcemur enī vt grā ipi. sic nos
sp. pueniat. et seqt. qten. ea sp. medite/
mur i corde. atz ppleam. i. ope. q. bñ/
placita sue sunt volūtatī: cui est ho/
nor et gloria in secula se. Amen.

Deus iudicium

Titul. i. salomōne. **Ps.** dicūt
hebrei moderni et aliqui expositores
nri: q. dauid fecit hūc ps. orās p. filio
suo salomōe. vt regnū sub manu sua
pparet i iusticia et xitate. et id. iticu/
lat. a salomōe. et q. ab eo p. q. fiebat oīo.
Die. h. h. penit. stare nō pōt vt iste
ps. itelligat de salomōe filio dñs. q. sa
lomō nō dñabat vsq. ad tminos or/
bis trax. sicut iste ps. de filio regis d.
q. loq. inuit. **Col.** vñ fm hiero. aug.
et cassio. iste ps. ē. pphetia de chñō rei/
ge q. ē ver. salomō. i. pacific. **Cass.** q.
ipse hoīem diaboli versutia. deceptu.
ad creatoris sui ruocat obsequiū. ipe
ē ei mediator dei et hoīm: hodieq. in
tpellat p nobis. **An.** p. quē ex inimis
eis accepta remissioe pētoz: recōcili/
amur deo. vñ aplūs ait. cū inimici eē
m. recōciliati sum. deo p. mortez filij
ei. **Bl.** ps. igit. iste dirigit i salomo/
ne. i. i. chīm q. ē vere pacific. **Cass.** p.
ut ipi. xba testat. cū dīc. Pacē meaz
do vobis. pacē meā relinq. vob. **An.**
Nō pacē quā nouit et qrit h. mūd. h.
illā pacē de q. dī apud ppham. Dabo
eis solacium veruz: pacē sup. pacē. cū
scz paci recōciliatōis addit. pax imor

salutatis. **Ps.** Propheta igit. denūci

ans xpi pātē iudiciariā. dirigit fmo

Dñe sūm ad deū pīez dicens

Eus. **Ipī.** iudiciū tuū regi. da.

H. factū legim. i. euāgelio. **Johis** vbi

ait. **Pat.** oē iudiciū dedit filio. **Lz.** iu/
sticiā tuā. i. i. pātis pācte executōez

L. filio regis. i. i. chñō q. fm deitātē ē

filij regis etni pātis. **Et** fm hūanitatē

filij dauid regis: vt habet. **Mat.** i. et

fm vtrāq. naturā data ē ei. pātis iu/
diciariā. **Lz.** ei eadē sit pātis pātis et

filij in dñis: tñ illā hz filij a pīe sicut

et sbam. similē fm hūanitatez data ē

xpo pātis: q. i extremo iudicio appare

bit i forma hūana i q. fuit iudicat. co

rā pilato: apparuit tñ corā pilato i na

tura passibili: h. in iudicio apparebit i

natura gloriosa. **I.** iudicare pplm tuū

Js. pīnuat ab eo qd pāct. **Da.** iusti

ciā tuā filio regis. **Iudicare.** i. i. ad iu/
dicādū actū. **Lplm.** tuū. **Js.** chñanuz.

q. ē popul. pātis adq. sūt. sūguie filij sui

L. iusticia. **I.** reddēdo ei fm merita. **Let.**

paupes tuos. **Cass.** Paupes dei sūt.

q. mūdāna supbia delicta. hūilitati se

p oīa tradiderūt. **Nā** si paup supbiat

nō ē dei paup: et si locuples hūilitatē

diligat: nō est seculi diues. **Iudicare**

g. veros tuos paupes. **In** iudicio.

Die. vt p. pītes erūnas p solationē

capiāt sēpiēnā. **Iuxta** illd mat. v. bti

paup. spī. q. ip. ē re. ce. **Col.** Nec solum

da filio regis xpo iudiciū: h. fac illū p

pīdicatores tuos diuulgari p totum

mūdū. **Uñ** sūdit. **S.** suscipiant mōtes

pacē populo. **Cass.** p mōtes apli

et apli viri itelligunt. q. ad supna fir

mit. elenati: celesti grē pīmanē. d. q.

b. **Isa.** lñ. q. pulcri sup mōtes pedes

ānticiātis et pīdicātis pacem. **Isti**

g. tales. **L.** pacē. i. xpm suscipiāt fidei

Lplō. pīdicādū. **Let.** colles iusticiā.

Colles dicit ceteros brōs gradu in/
feriores et apostolos sequentes. qui

etiā suscipiant iusticiā. id est chñsti

[illegible]

ruptioe virginis. **L** et sicut stillicia stilli-
laria sup tra. **I**q. cuz qda suauitate ca-
vnt i ea: vel qz cu abundancia graz ve-
nit. **H**oc at oia dicunt ad ostendendu be-
nignitate et humilitate xpi i suo primo
aduentu. **Hic**. **O**riet i dieb? ei? cu co-
cipiet: nascet: nutriet: cuz opabit opa-
pris. **Hic**. **I**usticia. **I**scz fides catholi-
ca q pmet pfecta iusticia. **L** et abundan-
tia pacis. **H**oc exponit aliq vt hic/
ronym? de pace tpali q fuit p orbez
vniuersum tpe natiuitatis xpi. ppter
qd August? cesar tnc iussit plm p to-
tu orbē numerari: vt habet **L**u. ii. **S**z
hoc nō bñ pcordat lfe seqm q dicit
L donec auferat luna. **I**q cito p? nati-
uitate dñi insurrexerūt bella i iudea:
iudeis ad iuicē pugnātib?: et iterū cō-
tra romanos rebellantib? fm q dicit
Ioseph? li. de iudaico bello. **E**t ideo
mel? exponit: hoc de pace quā age-
li clamauerūt i chñ natiuitate dicentes
Gloria i excelsis deo. et i tra pax hoī-
b? bone voluntatis. et hec pax plstie i
trāqllitate pscie q pmanet i iustis oī-
tpe vsqz i finē mūdi. **A**u. **L** donec au-
ferat luna. **P**er lunā signata ē ecclia:
qz p mōilitatē carnis mutat. **D**onec
s? auferat mortalitas ab ecclā. et fiat i
mortalis per gloriā resurrectōis cuz
xpo regnatura. **E**t nō tm xpi regnū
erit pacatū: sz etiā latū et magnū. **T**m
sbdit. **E**t dñabit a mari vsqz ad ma-
re. **M** i. p totā trā mari circumdanz-
licz oceanus sit vñū mare: tm fm sui
ptes diuersas varie noīat: vt pte ma-
re oriētale a pte occidentis. **E**t dicit a
mari videlicz orientali. vsqz ad mare
videlicz occidentale: dñatur xps. qz in
oīb? istis trīs aliq receperūt fidē xpi
p pdicatōez aplōz: qz i oēm trā exi-
uit son? eoz. **Cas**. **L** et a flumine. **I**or-
danis. **V**sqz ad tmios orbis trarū.
Saluberrima regula sacri baptis-
tis emanauit. **Hic**. **T**otū hūc mūdū
sua passiōe adq̄sitū atz sbediū chūsto

q̄ scripta sunt de eo. **L**in sūmis mōtū
hoc est in libris pphetaz. vñ ipse in
tra venit vt ea cūcta firmaret. id ē i se
mōstraret ipleri. **O**portebat ei inq̄t is
pleri oīa q̄ scripta sunt in lege. 7 pro
phetis. 7 psalmis de me. **S**upertolle
sup libanū fruct⁹ ei⁹. **A**u. **P**er liba
nū solē accipe hui⁹ seculi dignitatē.
qm̄ libanus ē mōs excelsas arbores
habēs: 7 inspietat cādida. **D**ie. sus
p oēs ei altitudines seculi eleuata ē
grā baptismi p quā p̄tā tollunt. **L**e
stet de ciuitate. **I**. i. celesti hīrlm
Sicut senū tre. **I**q̄ sci p baptismū re
nati. **S**icut de celesti hierusalē: bo
noz operū ornamēto splēdidi. sic sen
nū tre nō illi⁹ terre maledictōi subdi
te: s; illi⁹ sup̄celestis melle 7 lacte ma
nantis. **T**rāslatio romana h; fruct⁹
Au. **U**n de sacro eucharistie pōt ex
poni: supertolle sup libanū fruct⁹ ei⁹.
q̄ fruct⁹ hui⁹ sacri extollit hoīem ad
altitudinē celi. **U**n. **I**o. vi. **S**i quis
māducauerit ex hoc pane viuet i et
nū: 7 florebit de ciuitate. i. de eccēia in
q̄ vñunt fide 7 charitate chīani. **L**i
uitas ei ē ciuit vnitatis: sic senū terre
Sicut ei senū subito multiplicat: sic
chīani p orbē i paruo tpe. fuerit mul
tiplicati. **C**ōsequē describit magnitu
do regni xpī q̄ntū ad fame diffusionē
cū dī. **S**i nomen ei⁹ bñdictū. **I**. i. so
lēni memoria diuulgatū. **L**i secula. **I**. i.
i generatiōib⁹ sibi succedētib⁹. **L**an so
lē pmanet nomē ei⁹. **A**u. **P**er solē
tpa signata sūt. ergo i etnū pmanet no
mē ei⁹. **E**ternū at antecedit tpa: nec
claudit i tpe. **D**ie. nomē g⁹ xpī ab et
no ē fm ei⁹ dīnitatē: q̄ i pncipio erat
verbū. **E**t bñdicent i ipso oēs trib⁹
tre. **D**oc abiat dictū ē gene. xxi. **I**n
semie tuo. i. i xpō bñdicent oēs trib⁹
tre: q̄ in oib⁹ p̄tib⁹ mūdi bñdicunt fī
deles i noīe xpī. **L**oēs gētes magnifi
cabūt eū. **I**. i. laudabūt tō saluatore 7
dām suū. **U**ltimo ponit grāz actio p

bñfichs p̄dictis cū dī. **B**ñdict⁹ dñs
de⁹ israel. **I**. i. ppli xpiani videntis ipm
p fide. **L**q̄ facit mirabilia sol⁹. **L**et. nā
licet 7 āgeli 7 multi iusti miracula
faciūt: nō tñ soli: s; dñs iunāte pficiūt
Du. **E**t bñdict⁹ nōmē maiestatis
ei⁹. **I**n q̄ iudicabit i etnū. **A**u. q̄ an
geli 7 hoīes sci etnālit laudabūt eū:
fm q̄ habet isra ps. lxxii. **B**ti q̄ ha
bitāt i domo tua dñe i secula seculorū
laudabūt te. **L**7 replebit maiestate ei⁹
oīs tra. **I**q̄ fuit ipletū i missiōe spūs
sci. q̄ tūc spūs dñi repleuit orbē tra
raz. **H**oc ē alit exponit de miracu
lis factis p orbē traz ad pccs scōp q̄
miracula sūt maiestatis dñe declara
tūa. **A**diciat q̄z. **L**iat fiat. **L**ass. opā
tis ē dicē fiat: s; nūmū desiderātis est
ipm reperē: qm̄ aduēt dñi oīs debuit
desiderant optari. **A**u. **I**n hebreo at
habet **A**mē amen: qd signat fidelitē
duplicat. ad signādū hui⁹ pphēcie cer
titudinē. **C**ol. **N**os hō dñm nrm i
suz xpī q̄ iuisibilis deitate: fad⁹ ē in
hūanitate visibilis: hūilit deſcemur.
vt cordis nri tenebras sue bñdictōis
grā illūinare dignet: q̄ten⁹ itelligē m
gile recordari possum⁹ digna grāz
actōe cū p redēptiōe nrā corp⁹ assū
psisse tēntū: s; bñse mortē: pēncrasse i
feros: redisse viā grē ad celos: vbi ad
dexterā dei p̄tis sedēs iterpellat pro
nobis aduocat⁹ noster iesus chīs qui
ē bñdict⁹ in secula se. Amen.

Quam bonus
Citul⁹ h⁹ ps. talis Defecerit
laudes dauid filij iesse ps. asaph. **D**u
laudes filij iesse sūt laudes q̄s facie
bat ver⁹ ppls iudeorū p bonis tpalib⁹
s; illa defecerūt a iudeis: q̄ amiserūt
locū 7 gētē. 7 p p̄tis ille laudes deſe
cerūt. **S**ic 7 modo amatores seculi a
laude dei deficiunt. q̄riēs aduersa se
culi patiunt. **S**equit ps. asaph. **A**u.
Sedm hō Aug⁹ iste ps. intitulatur

ab Asaph: non tãq̃ ab auctore. sed tã
q̃ a cantore. q̃ fm̃ enī dauid fecit om
nes psalmos. sed aliquos fecit decan
tandos per asaph qui erat vnus de
puncipalibus cãtoribus. Secũdũ ho
m̃ero. ⁊ doctores hebreos quibus
in hoc videtur magis assentiendum.
Asaph nō solum fuit cantor. s; etiam
habuit sp̃m̃ pphetie. et fecit hũc psal
muz. ad ostẽdẽdũ bonitatẽ diuine pui
dẽtie. que attingit a fine vsq; ad finẽ
fortiter. et dispõit oĩa suauiter. Sap.
viij. Licet frequent̃ homib; mũda
nis videat̃ p̃rium. eo q̃ videt̃ frequẽ
ter malos temporaliter p̃sperari. ⁊ ius
tos multiplici tribulari. **Hug.** In
sentio ẽ monere nos vt nō tempora
lia sed eterna ap̃lectamur. ⁊ p̃ illis de
nũ laudemus. **Cass.** Recordatur igit̃
tur asaph qm̃ amatorib; huius seculi
p̃speratib; i bonis temporalib;. in
uidis; ⁊ vsq; ad nimiam tristitiã in
puẽit. q̃ dñs peccatores i hoc seculo
florere pateret. ⁊ iustos p̃leq; egere.
intelligens q̃ deus reseruat solis su
is fidelibus bona eterna. castigat ⁊ p̃
demnat seipm̃. dominiq; bonitatez p̃
fietur. dicens.

Quam bonus. **Nic.** i. valde bo
nus. **Israel deus.** q̃ lz sit deus
omnium per creationẽ. dicat̃ tamẽ de
us israel. i. christianoz videntũ ipm̃
per verã fidẽ. Nam israel vidẽs de
um in p̃p̃etat̃. Et licet sit deus oĩm.
tñ veritas eius non sentit̃ ab iniq̃s.
sicut nec claritas solis delectabilis ẽ
oculis infirmis. sed solum sentitur ⁊
gustat̃ bonitas ei⁹ ab **his qui recto**
sũt corde. **Cass.** i. q̃ opa eius studio
pietatis intelligunt. **Nic.** Deinde lo
quit̃ ppheta in p̃sona populi infirmi
qui videns p̃speritatem maloz. inci
pit dubitare de bonitate diuine pui
dẽtie. **Uñ** multi talium dicũt deum
dormire. quasi nō habeat curã de hu

manis actib;. sicut dixit **Tulli⁹** ⁊ plu
res alij. in q̃z persona dicit̃ **Job xij.**
Circa cardines celi p̃abulat. nec nra
cõsiderat. **Dicit ergo ppheta i p̃sona**
infirmoz. **Mei at̃ pene mori sunt pe**
des. i. fere cecidi a rectitudĩe sentien
di de bonitate diuine puidẽtie. **Hug.**
Pedes hi sũt intellect⁹ et affect⁹. In
tellẽs gradit̃ p̃ cogitationẽ ⁊ affect⁹
p̃ desiderũ. **pene effusi sũt.** ex viam
veritatis. **Cass.** **Lgessũs mei.** qm̃ id
ingratitude animi videbant̃ impijs
tãta concedi. **Hug.** Subiungit causam
erroris sui dicens. **Qm̃ zelui super**
iniq̃s. i. inuidi eis. **Causa subiungit.** **Pa**
cẽ peccatoz vidẽs. **Aug.** **Uidi il**
los habere pacem. et diuitijs florere.
q̃ nō seruiebant deo. **Ego ho q̃ cul**
tor dei erã. his oĩb; carebã. **Cass.** **O**
incõgruũ zelũ inuidere perituris. ⁊
eos putare felices. q̃s eterna certum
ẽ dñationẽ p̃celli. i. percuti. **Bre. vi.**
moz. **Nã peccator q̃ honorat̃ i via.** i.
peruentionẽ damnabit. ⁊ q̃si p̃ amena
piata ad carcerem puenit. q̃ p̃vite p̃
sentis p̃sperã ad interitũ tẽdit. **Cass.**
Et reuera pax ista peccatoz q̃ vide
tur ños eludit aspectus. **Nã** ipi pec
catores locupletes vident̃. multisq;
dñari populis. ⁊ i mundo nō esse q̃d
timeat̃. **Putatur habere pacem.** sed
pax ista cũ cõsciẽtia sēp litigat. riral̃
intrinsecus. ⁊ cũ hostẽ nō h̃eat. secũ
ip̃a decertat. **Ni.** **Cõsequent̃ at̃ expli**
cat magis i p̃tictari eoz felicitatẽ d.
Quia ñ ẽ respect⁹ mortis eoz. i. nō vi
dent̃ cito mori. sed diu viuere. et diuiti
as q̃ iusti. **Uñ ec̃. vij.** **Iust⁹ perit**
in iusticia sua. ⁊ impius multo viuic
tpe in malicia sua. **Cass.** q̃ cũ eis ad
penitendũ def̃ spatiũ vite. illi magis
scelera p̃bantur augere. **Lz firmamẽ**
tũ i plaga eoz. **Nic.** i. nō lōga ẽ dur
ratio i plaga eoz q̃i sit firmata. q̃ si
firmẽt̃ aut vulnerẽt̃ cito curãt̃. ha
f i

Psalmus lxxij.

bentes i pmpit remedia curationu.
 ppter abundantiā diuitiar suar. **I**n
 labore hoīz non sūt. **I**z i delicijs z so
 lacijs viuunt. **Cass.** Hoīes hic scōs
 viros intelligamus. qui z labores in
 h seculo sustinēt z diuersar afflictiōnū
 flagella patiūt. vt correcti ad dñm re
 dire mēant. **I**stud peccatorib⁹ obstia
 ris nō peruēit. vñ sicut. **L**z cū hoīb⁹
 nō flagellabunt. **I**hu. videly in pñti
 ad correctionē ē. sed i futuro cū demo
 nibus ad dñationē. **B**ñs Bernar
 dus hūc x̄siculum sic exponit. **I**n la
 bore ē. **H**⁹ ad nllōs pot⁹ pñtē arbi
 troz qz ad nri t̄pis clericos referēdū
Habēt ei singula hoīm officia. aliqd
 laboris. z aliqd qd delectat. **S**z aduer
 te prudētiā istoz q nouo int̄ hec arti
 ficio discurretes. solū qd delectat eli
 gunt z āplectūt. qd molestū ē fugiūt
 z declināt. **C**ū mulieb⁹ qdē hñt fast⁹
 supbia amplā familiā. phaleras eq̄rū.
 accipitres. alas. z hñusmōi frequen
 tāt. **A** mulierib⁹ ar. **D**epēdētes a col
 lo muriuz pelles. thalamos ornatos.
 balnea mollicie mutuāt. **C**auēt tamē
 oīno lorice pond⁹. insomnes castroz
 noctes. incerta belloz discrimia. mu
 liebriem verecundiā ac disciplinā. z si
 qd laboris sexus ille videt̄ habē oīs
 no declināt. **C**ū ḡ resurgē cepērit ho
 mines in ordine suo. vbi putas gene
 ratio ista collocabit⁹. **S**i diuertē volu
 erit ad milites. effugabūt eos eo q se
 cū mīme labores z picula tolerarunt.
Sic agricole. sic vinitores. z singuli
 ordines hominū a suis eos similiter
 arcebut finibus. vtpote q i labore ho
 minū nō fuerūt. **R**estat ḡ vt qz oīs
 ordo expellit parit̄ z accusat. illū lo
 tū fortianē. vbi null⁹ ordo. s̄ sempit⁹
 horror ihat. **S**ic ei necesse ē i labo
 re demonū. q i labore hoīm nō fuerit.
Et q fuerit sine flagellio. **M**i. **I**do
 tenuit eos supbia. **I** q tpalis pspitas

frequēt ē occasio supbie di. **Cass.** **C**o
 sidera qm̄ hic versus z s̄bsequentes
 maloz scelera moresqz describūt. **T**e
 nuit. dicit. **M**ic. q talis superbia non
 ad horā per modū passiōis trāseūtia.
 sed per modū hñtus pmanētis. **L**opri
 sunt. **I**. vñdīqz ad peccādū intēti s̄t.
 sicut vestimētū opit hoīem circūqz.
Et hoc. **I**niq̄tate. **P**eccādo p̄ p̄mū
Lz impietate sua. **P**eccādo p̄ deū. qā
 sicut pietas eius significat dei cultū.
 sic impietas eius p̄riū vel oppositū.
Cōsequent̄ declarat vñde talis ma
 licia p̄cessit dicēs. **P**rodiit q̄i ex adi
 pe inq̄tas eoz. **I**. ex diuitiar pigro
 die q p̄stāt fomētum oibus vicijs. q
 pecunie obediūt oīa. vt dicit eccle. x.
Ltrāsierūt i affectū cordis. **I**. habitu
 ati sunt i suis malis. z sic afficiunt in
 ip̄is. fm̄ illud puerbioz. **I**. **E**tāt cū
 malefecerint. z exultāt in rebus pess
 mis. **C**ogitauerunt. **I**ntellectū suū
 et industriā applicādo ad maliciā. **L**o
 locuti sūt nequitia. **I**spiciētes suis sa
 tellitibus exequi ip̄az ad iustoz affli
 ctiōnē sicut p̄z i tyrānis tā nouo qz
 i veteri testam̄to. **L**ūdāt i excello lo
 cuti sunt. **I**blasphemias dicēdo de dō
Et determinat quō p̄ deū locuti sūt ei
 cētes. **B**lo. ex. **C**assiodoro. **P**osuerūt
 in celū os suū. **I**. supbiam loquūt̄
 p̄ deū. quē blasphemāt dicētes deū
 vel nescire vel nō punire mala suū.
 z lingua eoz trāsīuit i trā. **C**as. q
 vltra mēsurā hñanitat̄ loquūt̄. cū
 sint ip̄i debilitate fragiles. tenere im
 mōrles se existimāt dignitates. **A**ng.
Talis peccor nō se cogitat s̄bito mo
 ri posse cū loquūt̄. s̄ quasi sp̄ videt̄
 minat̄. nescit qual vase coope⁹ sit. ne
 scit qd scriptū ē alio loco de talibus.
Exibit sp̄s eius z reuertet̄ i trā su
 az. i illa die pibūt omēs cogitatiōes
 eoz. **D**ie. **B**eq̄ vox dñi de suis fide
 lib⁹ dicēs. **I**hu. **I**deo. **I**q̄ tāta male

cognouit ex pspitate et pace malorum
venire. Conuertet ad me populus meus
ut conueniat mecum hic .i. i. eadē
inīa. s. in cōtēptu mūdi. et nō ppter ma
lū vitādū puerient. sed etiā ppter bo
nū eterne vite adipiscēdū. vnde ad
dit et dies plēi inuēient i eis. vidē
tes ei maloz pditionē. iusti qui ppter
peccatores zelati fuerūt. cernētes pa
cē eoz reuertunt ad deū. ut plenitu
dinē diez capiāt eternoz. Deinde ex
ponit māifeste errozes a quo fideles
puertēdi sūt. dicēs. Et dixerūt. Ipse
q̄ puerterent. Quō scit de? Cass.
Dubitanerūt enī scisse dñz tot mala
sceleratissimos pmississe. q̄b̄ videbāt
oīa mūdi federa. pspira puenire. ne
sciētes pēas eos grāuiores icurrere.
qui tā diu expectati i sua pbatī obsti
natiōe māfisse. Sequit̄. Et si ē sciētia
i excello. Tu. q̄i dicat. Nūqd̄ ipse q̄
ē excelsus curat de trēis. Au. Sz vñ
tibi videt̄ deū nō scire posse. et nō esse
scīaz in altissimo. Rñdet. Ecce ipi
peccatores et abundātes in seculo.
Hic .i. mali huius seculi. lobtrinuēre
diuitias. quib̄ digni nō erant. Aug.
Et dixi. serui deo. et ista nō hēo. et
illi non seruiūt. et his abundāt. Hic.
Largo sine causa. .i. frustra. iustifica
ui cor meū. Icauēdo a pccō cordis. Et
laui inter inocētes man̄ meas. Icauē
do peccata opis. Et fui flagellatus
tota die. Aug. q̄ a me nō recedūt fla
gella dei. et bene serui et flagelloz. il
le nō seruit et quiescit. Mi. Frequēt
ei accidit. q̄ iusti p totā vitā suā vel
p magnā pte sunt i afflictōe. Et casti
gatiōe i matutis. .i. velocit̄ castigor.
Quādo ei electi cādunt i peccatū. de
us nō differt punire vsq̄ in finē. sed
p̄nt i presenti. et cito dēursu coi. Hāc
sentētiā vis pferre. q̄ sine cā iustit̄
uunt. et q̄ p̄dit hō iustus seruitutem
suā. q̄ de? magis fauet malis. aut q̄

neminem curat. hec vis dicē. hec vis
narrare. Cass. Pessima rputatio. sed
vicina correctio. sic egrotis fieri solz.
qui tūc a diutino plūo lāguore liber
rant. qñ i egritudis fine eos copiosi
or febriū flāma succēdit. Col. Sic et
iste enarrat. causis errorē cogitatio
nis sue ad vitatē reduct. Aug. Scri
pturis dicētib̄. ut sp̄ bene viuāt dicē
tibusq̄. de? curat res hūanas. et discer
nit int̄ pū et ipū. sicq̄ reuocat? secū
deliberās ait. Mi. Si dicebā nar
rabo sic. .i. si tenebo istā opionē. appe
tēdo cū pccōib̄ pspitatē tpālē. Lec
ce nationē filioz tuoz. .i. iustoz qui
filij dei sūt p grāz. Reprobauit. Ip̄ ipi
cōtēptulerūt terrēz patiēter sustinu
erūt aduersa. ppter pmiū vite eterne.
sicut p̄ de factis. p̄bis. Vñ. Ista
sunt ferrat. Diēmas lapidat. et Da
niel i lacū leonū piet̄. ppter qd̄ di
cit. Judith. viij. Dēs q̄ placuerūt dō.
p multas tribulatiōes trāsierūt fide
les. Et act. iij. Per multas tribulati
ones oī nos trāsire ad regnū celoz.
Aug. Cōsequēter oñt istā solu
tiōē ruitatis cognitiōē nō a se iucis
se. sz a deo. dicēs. Hic. Et existima
bā ut cognoscere. .i. ut possem scire
veritatē de p̄dēis p iuestigationēz
rōnis. sz. H̄ ē labor āte me. Aug.
Uē magn? labor ē cognoscē quō de?
curet res hūanas. et bene sit malis. et
laborent boni. Hoc āt scire labor ē.
Hic. q̄ ad cognitiōē h̄ rei nō pue
nit p inquisitionē hūanā. sed ex reue
latiōe dīna. ppter qd̄ id nō cognoscā.
Donec intrem in sātuarīū dei. .i.
ad intellectū sacre scripture dīnit̄ re
uelate. quā vocat sātuarīū. eo q̄ de?
i illa loquit̄. sicut i sātuario dīnit̄
responsa dabant. Et intelligā i nouissi
mis eoz. Cass. qm̄ i futuro iudicio
felicitas hūana dānabit̄. q̄ hic ad tps
flozere mōstrat. Mi. In illo enī san

Psalmus lxxij.

Anario. h. e. i. sacra scriptura itelligi
tur punitiones et pnia vite eterne. au
xta illud **Nat. xxv.** **I**bunt hi i sup
pliciu eternu. iusti at i vita eternam.
Consequenter ppha pmeorat vltiōes
pccōib⁹ i fligēdas dicēs **Uertū. 13**
ad tps mūdāna felicitate potant: tñ
Ppter dolos **I**qbus defraudauerit et
afflixerūt inocētes et iustos **P**posui
sti eis **I. s. s.** finē sue pspitatis tpali: eos
strahēdo de pfecti vita **H**oc dicit
p illud qd s fuit iudiciū ad oppōituz
de lōga vita maloz: q nō ē rēspctus
mōri eoz **N**ā et aliqn cōfigit priuz
ex dīna ordinatiōe. et h ad terrorem
alioz maloz et p solationē bonoz. vñ
de **I**bidit **D**icisti eos dñ alleuarent **I**
i. dñ adhuc essēt i augmēto sue pspi
tatis tpalis. **D**e quib⁹ poeta ait **E**l
lunt in altū. vt lapsu grauiore ruant.
De qz subita p ditiōe adhuc admirā
do subiūgit: **Aug.** **Q**uō facti sūt
i desolationē? **I**q i morte nullo eos
inuāt. et puant oī felicitate tpali tñq
desolati **S**bito defecerūt. **D**e pñti vi
ta **P**erierūt. **I** gehēne pēa. **P**te iūqta
tē suā. **I**q mortui sūt sine finali pnia.
Elūt sōmū surgentiū. ē felicitas
eoz **D**ie: **D**ic qd dormiēs videt se i
sōno hē thesauros magnos auri ar
gētiqz et surgēs mor oīa p dū. ita et hi
ditias suas p dū p h⁹ sēlvitā i qua
velut i sōno xati sūt **Caf.** **E**cce il
la mirāda felicitas ipioz pūit ad sō
nū **L**ōhe i citate tua. **C**elesti **L**imagi
nem iporum ad nihilum rediges **I**
Die **Q**n pulsātib⁹ his ianuā regni
dicēs **D**iscēdite a me opariū iūqtatis.
q nō noui vos **Cass.** **I**mpj g i illa
celesti hīrlm nō poterūt dūis appa
rē pspctib⁹ **Q**m sic i isto seculo ima
ginē dñi i se polluerit: ita in illa futu
ra patria eoz effugies nō videbit. qz
i gehēne sequestrationē mittēdi sūt.
Aug. **I**taqz frēs mei libere loquēs

de h loco. i noie chūi et tiorei ei⁹ **ex**
hortor vos. vt quicunqz istas videt
ditias et dñatōes tēnas nō hētis. nō
cas cupiat. et q hētis. nō i cas pū
matis. **N**ō dico dānam. q cas habe
tis: sed dānam si de talib⁹ psumatis
et iāmami. si ppter talia magni vobis
videam. si ppter talia paupes nō cog
noscat. **Q**ui at diues ē. **B** mō sit q
pcepit **A**pl⁹ **P**recipe iqt dñb⁹ hui⁹
mūdi nō sibe sape: neqz spare i icēra
to dñay suay: h i dō vino qui pstat
oīa abūdant ad fruenduz **E**xhorret
scāt oēs frēs nri dītes abūdantes pe
cunia auro et argēto. familia et hōib⁹
exhorrescāt qd mō dñū ē. **D**ie i ci
uitate tua imaginē illoz ad nihilū re
diges **P**ostqz pphauit ipios a regno
dñi **S**imouēdos: pñr dīscribit pmati
onē bonoz i pfecti vita quātū ad bō
grē: et i futuro quātū ad bona glē **D**ie
g psalmista i psoa talū **N**ā **Q**uia
inflāmatiū ē cor meū **I** p durā dīdile
ctiōne q dilectio cōsumit carnalē vo
luptatē **E**t renes mei cōmutati sūt **I**
p carnalis cōcupiscentie ppressionē
q viget i renibus quātū ad masculos
vt dicit **Gre. om. xxxij.** **E**t ego **I**q di
lexi dēi ex toto corde: et pñli impetū
luxurie **I**deo **L**ad nihilū redact⁹ sū
mea reputatiōe **E**t nesciū. **M**e igno
rātē tūtilē rputam **Q**uātō ei hō p
dō p charitatē cōiūgit. et a carnali
bidie detrahīt. tātō min⁹ se repnat p
hūilitatē. magis pgnoscat suā iuffici
etiā et ignoratiā **I**do s dñi **E**t iūmē
tū fact⁹ sū apud te **I**videlicz i scie tue
ppatiōe. q magis excedit cognitiōne
hūanā. qz hūana brutalē **E**t ego sp te
cū. **I**q qñ hō cōsiderat suā ignoratiā
et paruitatē. et se pmitte tōlēt dispō
itiōi dñe. et ipe cū rēcipit s m q dñi i p
liū. **I**acta s dñz curā tuā: et ipe te ei
nutriet **V**enisti manū dextera meā
Aug. p grām tuā opantē. me vñ

gendo ad bōa opa q̄b' mēt vita etna
q̄ p dexterā significat. **L** et in voluntate
tua. **I**. i. fm voluntatē tuā. **S** duxisti me.
Iocūte i x̄tutē p grām tuā coope
rātē siue p̄ficiētē. **L** et cū glā suscepisti
me. **I**. i. suscipies i regno tuo p grāz p
ficiētē siue cōsumātē. **A**ug. **C**ognita
iēstibili bōitate dei. cepit iste **A**laph
cogitatē felicitatē ipaz celestē. et argu
ere se q̄ pec' fuit. et trācā desideauit.
dicēs **Q**uid enī mihi ē i celo: et a te
q̄d volui s̄ trā. **I**n terra volui a te
q̄d h̄nt ipi mali et scelerati. pecuniā.
aur. argētū. gēmas. famulas. h̄ h̄nt
multe femie et multi viri spēs. **Q**uid
ē mihi i strā i celo: q̄i dicat **N**ic. **N**ec
i celo. nec i trā ē aliq̄ creatura q̄ mihi
sufficiat p b̄titudie mea. q̄ cōsistit ob
iectie i solo deo: qui ē bonitas i finita
Nic. **E**t idcirco neq̄ i celo. neq̄ in
trā. aliū p̄tē te deū meū h̄re q̄ro. **E**t
q̄ tale p̄mū mihi ē i celo. **M**o. **E**se
citāro mea et cor meū. **I** cōsiliatōe
bōitatis tue q̄ nō pōt cōphēdi. **f** q̄
diē ap̄ls. ad cho. **Q**u ocul' nō vi
dit. nec auris audiuit. nec in cor hoīs
ascedit. q̄ pparauit de' his q̄ diligūt
illū. **I**o. **I**bidit. **S** cordis mei. **I**. i. anie
mee creator et b̄ticator. **I**deo **I**bidit. **L**
et ps mea de'. **I** adiplēs desiderii me
uz. **C**ass. **I**lli' ps hoīs de' ē. q̄ se mai
estati ipi' et credulitate cōsonat. et p
babili actiōe cōmēdat. **E**t addit. **L**in
eternum. **I**q̄ sp se deo adherē p̄misit.
Quod reuera p̄fectoz ē. nūq̄ ab illo
velle discedere. siue q̄ cōtigit sp̄ erra
re. **A**ug. **H**oīes i seculo eligūt p̄tes.
aliq̄ mūticiā. aliq̄ negociatōē. aliq̄ agri
culturā. **I**stas p̄tes sibi faciat de reb'
h̄ianis. **C**lamet popul' dī. **P**ars mea
de' i etnū. **Q**uare at h̄ac p̄te elegit. cō
sequēt oīnt dicēs. **Q**uia ecce. **N**ic.
Clarū ē. **L**qui elōgāt se a te. **L**p̄ccm
mōrle. **L**p̄būt. **I**p̄ditione gehēne. **L**p̄di
visti. **I**. i. p̄des. **L**oēs q̄ fornicāt abs te.

Cass. fornicamur a dño. q̄n adulter/
rims cogitationib' ab eius amore de
uiam'. **P**er' cātor. **O**ēs ei qui p cor
palē fornicationē. vel p sp̄ualē. i. per
idolatriā. vel p amorē rerū tpaliū se
elōgāt a deo: incurrūt p̄ditionis penā.
Propt̄ q̄d. **M**ihi adherere deo bōm
Et p fidē et bonā actiōē. **C**ass. **N**ā
is diuitati adheret. qui se illi vera si/
de. atz op̄erū p̄bitate cōiūgit. **S**icut
ei ip̄os dixit elōgatos. ita se dño ad/
herere p̄tēt. vt illis p̄ria faciēdo dis/
parē vicissitudinez remuneratiōis in
uēiat. **N**ic. **E**t bōm etiā mihi ē. **L**ponē
i dño dō spēs meā. **I**p̄ certā b̄titudis
futurē expectatōē. q̄. **C**ass. **N**ihil p̄
cē beat' q̄ illi oīa cōmittere. q̄ nouit
suis cultozib' p̄grūe p̄futura p̄stare.
Au. **E**d erit negociū tuū. ponēs in
deo sp̄c tuā. **E**t annūciē oēs p̄dicati
ōnes tuas. **N**ic. **I**. illa q̄ debēt annūcia
ri fidelib' ad gloriā tuā et eoz utilitatē.
Nō q̄ dicit oēs p̄dicatiōes. **D**u
q̄. vij. sūt genera p̄dicatōrū q̄ notā
tur i b' x̄su. vñ x̄l'. **S**acra fides x̄tus
virtū. laus. p̄mia. pene. **P**er sacra itel
ligūt septē sacra p̄dicāda. p fides x̄i.
articuli fidei christiāe. **P**er x̄r' notāt
x̄tutes: q̄b' popul' fidelis ibūdā' ē. i.
spēs. charitas. h̄militas. castitas. x̄c. p
virtū itelligunt p̄cā mōrliā f̄dargur
ēda. et docēda q̄ mōrliā sint. aut veni
alia. **P**er laus. chr̄i et scōrū exēpla p̄
dicādar sūt p̄miavite etne. atz pene
gehēne. et h̄. **L**in portis filie sion. **I**. i. in
ecclesijs q̄ sūt porte citatis h̄rlm cele
stis. **C**ass. **C**ōpleta ē h̄is admoniti
ōnib' institutio christiana. vt ne cogi
tationib' p̄uis delinquat. **P**resta dō
miscōje vt nos talib' iuidere facias.
q̄s tua x̄itate cōdēnas. s̄z execremur
et vitēm' q̄s horres. et tamen quos
diligis. **N**ic. **I**n q̄rū nos cōsortio
nō velut mēitorū īspectoz: s̄z venie
lar gitoz admittē. tecum regnaturi in
f iij

Psalmus lxxiij.

eterna beatitudine qui es b. i. s. s. Amē.

Quid de re.

Titul⁹ Intellect⁹ asaph **S**lo

Asaph hebraice. dicitur grece synagoga.

leie x^o d^r pgregatio **C**af. q^u nūc ē ec

clesia. **I**sta futuras clades ciuitatis

hierusalem miseranda lamentatione

deplorat. **C**uius ciuitatis subuersio

scā. postq^u dñs crucif⁹ ē lōge p^rscri

bit. vt durissim⁹ anim⁹ indeoz saltez

ip⁹ citatis sue calamitatibus terreret

Hug. **I**n h⁹ ei p⁹. ē intellect⁹ **A**saph

.i. populi fidelis qui intelligit q^u figur

re trāsierit. 7 q^u vitas v⁹it. 7 q^u eter

na q^ure da sūt. 7 nō tpalia. 7 hec ē itē

tio psalmiste **P**rimo igit⁹ describit es

uersionē hierl^m **C**ū **A**saph i psona

pli indoz cāz h⁹ euerfiois q^ures dīc.

Quid de reupplisti **M**ai. p⁹ly

.i. tibi familiare 7 electū. **C**ass.

Ut q^u alienuz a tua defēfioe fecisti

i finē **H** iteritū et captiuitatē signat

quā hirl^m t⁹ib⁹ vespasiāi atq^u **T**iti a

romāis pncipib⁹ legat⁹ p^ruulū **L**irat⁹ ē

furoz tu⁹ **M**ic. **P**er h⁹ nō itelligit i

deo aliquis mor⁹ passiōis. s⁹ rigor vl

tiōis sue **S**fr oues pascue tue .i. sup

p⁹h⁹ israel quē p^ruulū māna q^udras

gita ānis i defro. v⁹sq^u itroduxisti eū

i terrā melle 7 lacte manātē vt h⁹ **I**o

sue. v. **M** cor esto pgregatiōis tue

q^u dñs pgregauit filios isrl i ramesse

q^u debuerūt egredi d^r egypto. vt hēf

exo. xij. **Q**uā possedisti ab initio **I**legis

date p **M**oyse. q^u p legē suscepā po

pul⁹ obligauit se deo ad fūiēdū sibi

speciali fuitute **C**ass. **P**restita ei do

na numerat⁹ vt ad bñficia cōsuetā ani

m⁹ bōi iudicis iuitet **Q**uapropter ro

gat vt sua poti⁹ i eis beneficia: q^u eoz

cōsiderare velit errata **S**equit⁹ **L**ibe

rafi x⁹ gā hereditatis tue .i. populū

iudeoz qui fuit hereditas dñi q^udiu

ei puro aio fūiebat **H**ac hereditatez

appellat x⁹ gā ppter moyse fāulū eius

cui iussū ē p^rgā magnalia facere. vt

dñi fortitudie roborati d^r tra egypti

egrederent itrepidū **H**ug. **H**ac here

ditatē apert⁹ declarat cū ibidit **L**mōs

sio **I**videlz citat hirl^m **I** q^u habitasti

Icorpaliū **C**ū eo **C**af. **I**bi hitatē de

clarat chri⁹ dñi p^retiā corpale vt hec

loca nō sineret icurrere teterrimā va

stitatē. i quib⁹ hūanis oculis apparē

dignat⁹ ē. **P** q^u rogauit p iudeis vt

sit ipis p^riti⁹. p^rit op^rat gētib⁹ rmedi

um correctiōis d. **M**ic. **L**qua manū

tua .i. h⁹ tūc p^ratis tue q^u i deo n⁹ ha

bēt locū lineamēta corpis **A**ng⁹ **I** su

p^rias eoz **I** videlz romanoz a quib⁹

euerla ē hirl^m. **E**leuata ē **C**ass. ei

ipis potētia dñi q^u s^rbiā eoz i hūli

tatē pmutauit pducēs eos **I** finē .i.

dominū saluatore **P**renauit reuera

petitio p^rhe q^u i rōna vrbe apl⁹ rei

ligiōis chriāe cult⁹ effloruit. q^u p ceti

ris tris s^rstitutiones gētiū sibi āte v⁹i

dicauit **S**equit⁹ **Q**uāta malignat⁹ est

inimicus **I** videlz roman⁹ exercit⁹ **L**in

facto **I** videlz mōte vel tēplo citatis

hirl^m qui malignatus ē i locis scis

ei⁹. quādo sacerdotes tota q^u mūlta

tēpl⁹ i p^rdā ablata sūt. cū dā q^u gēo he

b^reo⁹ aut gladio s^rbiacut aut capita

te s^rbiugata fūiuit **C**ol. q^u iterfector

gladio aut fame nūcz refert scil⁹. h. li.

.ij. c. v. 7. vi. fuisse vndecies cētā mī

lia. 7 v⁹ditoz i fūitūtē milia nōagi

ta **H**ug. **E**t gloriati sūt. dicit⁹ rōni

t⁹ fecissēt p^ria h⁹ tute. cū tamē p tuā

p^rordiationē fēm sūt **Q**ui te oderūt

Adorātes tūc idola a quib⁹ facta ē b

s^ruersio **I** medio solēnitatis tue. **I**pa

schalis. q^u xli⁹. āno p⁹ passiōē domi

die q^u ipi iudei ch^rm crucifixerūt cū ei

sēt pgregati oēs i citate hirl^m ad diē

solēnē a **T**ito 7 **V**espasiāo ipatorū

b⁹ rōnoz obfessa ē citas. 7 capti 7 oc

cisi sūt. hirl^m q^u destructa ē. sic dicit

brūo **H**iero. s^r illd⁹ **H**ieremie. xij. **C**ō

grega illos sic gregē ad v⁹ctimā **A**n.

Qui h' p'us i dñi cultu s'gregati seuie
rūt: p'ea codē tpe cōgregati perierūt.
Quo at gl'ia sunt p'nt s'biūgit d. **O**
suerit signa sua. **I**mpatores rōni s'p
portas t' turrez citatis. videlz vexil
la sua aqlas suas. dracones suos. stat
uas suas in tēplo. **M**i. **L**et non p'gno
uerit. **I**romani hoc facientes q' ppter
peccata populi israel de' dabat ipsis
tantā victoriā. s'z at'uebāt sue pote/
stat. qd **C**ass. dīna fuerat disp'latio
ne p'missū. **S**eqt cū doloē repentū. **L**i
gna. **I**videlz posuerūt. **L**icut i. **ex**itu. **I**
Mic. s. belli h'ita victoriā. **L**i sūmū.
s. sup turrez et portas h'rlz. sic i. sū
gnū victorie solēt poni vexilla. **M**i.
Deide **A**laph narrat maliciā rōnōz.
vt dēu puoz ad eoz viditā d. **Q**uā
si i silua lignoz securib' exciderēt ianu
as ei'. **M**ic. i. ianuaz citatis h'rlm i
ta irruerēt exciderēt t' destruerēt. sic
ligna de siluis. t' h' fecerūt. **L**i idipsum. **I**
Au. cōspirarūt i vñū p'scētētes. **C**ol.
Li securi. **I**q' trabes excidūt. **L**i ascia
i. dolabra. t' p'pōit ab acuo t' scido
q' acute scidēs. **L**i dixerūt eā. **C**ass.
vt citatē illā oñdat fūdīt' vastataz fu
isse p' hec ill'ra fabulā. t' magnas res
sūt p'uissimas diē esse deictas. **Q**uic
qd ei aut securis excidēt aut ascia p'se
q' potuit. man' truculēta. i. crudel' die
cit. nec solū sufficit tāta calamitas in
destruēdo citatis. s'z ad postremū so
lēne tēplū igne deuorati ē: vñ s'bidit.
Mi. **I**ncēderēt igni s'actuariū tuū. **I**
a. tēplū tuo cultui d'icatu. vt h'z. iij.
Re. vii. **E**t additū. **L**i terra. **I**q' s'p
actuariū tuū qd ē i celo destrūē nō po
tuerit. **L**i polluerūt tabnaculū nois tui.
Li. i. q' iuocabāt nomē tuū. **M**ug. **I**n
h' polluerūt illud. q' imūdi sūt igressi
illud. s'm legē ei pollutū dicebat. qd a
polluto tāgebat. **E**t etiā in h' pollue/
rit q' posuerūt i eo idolū abominatio
nis. sic **A**drian' iouē olimpū. t' p'pei'

d' fecisse d' tēplo stabulū eāz. **D**ix
rūt i corde suo. **L**i. i. cōc habuerūt p'sūm
nō t'm aliq' rōnōz. s'z tō. **L**i cognatio co/
rū simul. **E**t quid determinauerūt. hoc
videlz qd seqt. **L**i q'scē faciam' oēs di
es festos dei a t'ra. **I**videlz iudea. **M**i.
qd dicit dei addit. p'p'ba de suo. q' illi
rōni dēu n' est iabāt. cui' s'actuariū ita
tractabāt. ac si dicerēt. **I**ta disp'gam'
oīa. q' nunq' apli' iudei possint cōue
nire aut ē. ita facere i t'ra. **M**i. **E**t enen
t' hōe citatis. **M**i. **L**i p'nt narrat q' bene
ficia sūt adhuc i p's iudeis s'tracta d.
Signa n'ra nō vidim'. **M**i. **I**videlz
talīa q'ia data sūt p'rib' n'ris i exitu de
egypto. qñ de' defēdit eos s' oēs hor
des eoz. talē defēsiōnē n' vident'. **M**i.
nob a deo p'stari. **L**i. nō est p'pheta. **I**
qui annūciat nob dei voluntatem qd
facere debeam'. vel qui p'mittat nob
de hac captiuitate liberationē. sic an
tiquitus h'ebat patribus n'ris. t' ideo
debemus eū relinquere sicut reliquit
nos. **I**deo s'bidit. **L**i nos nō cognoscer
āpl'. **I**vt d'cedat nos ab i'micis n'ris
sicut oli faciebat p'rib' n'ris. **M**i. **D**er
inde **A**laph q' eger medicū q'rēs mo
uer q'ōnē d. **L**i q'q'. **M**i. **D**e. **L**i p'p'ra
bit i'mic'. **I**videlz gētil' p'plo iudeoz.
Asi dicat. **Q**uādiu erit popul' iuda
ic' i o' p'p'riū cūctis gētib'. **E**t statim
q'si i'strict' s'biūgit eāz. p'it et finē illi'
opprobriū d. **L**i irritat aduersari'. **L**i. s'm
de'. **L**i nomē tuū. **I**blasphemādo te qui
vocaris. **I**es' ch'rs. **E**t q'diu irritabit
te nō credēs i te: tā diu erit i o' p'p'riū
uz alijs natiōib'. **E**t vsq' q' erit h'. **R**e
spōdz dicē vsq'. **L**i finē. **C**ass. **I**n fi
nē. hic signat mūdi vespaz. qñ gēs in
deoz p' maxia p'te creditura ē. **M**i.
Qd qd auertis manū tuā t' dexterā
tuā. **I**supple extrahere. **L**i de medio sinu
tuo i finē. **L**i. tā diu nō defendis n'os.
Et loq't de dō ad modū hoīs q' q'diu
differt p'cutere dicūt manū suā in sinu
i. iij

Psalmus lxxij.

tenet **Col.** Sz huc hinc illi ait **Aug.** z
Cas. exponit h mod. **Glo.** Per ma/
 ni dexterā intelligit popul' dei. **Cas.**
 Precepit ei dñs Moysi sic legit exo
 d. iij. Ut dexterā suā i sinū mitteret qd
 fecit. z ex idē plara. p'specta ē leprosa.
 Insitq; illi vt iterū manū i sinū mit
 teret. qd fecit. z statim curata ē. Per h
 signās. q; popul' iudeor' exiēs a dño
 ch'io imū d' f'iet. ad eū dō cōuer' reci
 peret p'stinā sospitatē. Qd f'cm i deo
 cōmemorat. vt iudeor' populū i finē p'
 diceret i antiquā reāre sospitatē. Sz
 ne intellect' illa asaph i tituli reuelati
 one dñi moraret. ad laudes dñi sal
 uatoris festin' accedit. vt oīa possibi
 lia dicat illi q; igētia p'gnoscat i celo
 z i tra opari. Et q; de ei' erat icarna
 tiōe dicitur. ne q's eū dñz credēt t'par
 lē. an cōstitutionē mūdi r'gē eū iā fu
 isse testat d. **Du** **D**e' at dñs chri
 st' ē **L**rex nr. **H**ō fact' q' ē l'ate secula
 Ip' i p'ncipio erat x'bi. **H** saluē. **H**u
 māi genēis **L**opat' ē i medio t're. **I**. i
 h'rlm **M**ic. q' ē i medio climate terre
 h'itabilis **Du**. Deide cōuertēs f'mo
 nē ad saluatore dñe modū saluatiōis.
Quo ch'ie **L**firmasti i v'tute tua **I**. i.
 in potētia tua. vel i fide tui noīs **L**ma
 re. **I**. i. gētes flexibiles ad peccatū. t'ra
 iudee circūq; cingētes. Et q; p' pec
 catis erāt oppressi z diabolo s'ingati
Ltu cōtribulasti capita draconū. **I**. i.
 cōtrūisti dñatioē s'rbas demonū. **L**
 i aquis. **I**. i. baptismi. Ecce mod' salu
 tis n'r illud **M**arc' i. vltio. Qui credi
 derit et baptizatus f'uerit. salu' erit **Aug**
 Illi ei dracones hnt p'ncipē suū. z
 ipe p'm' ē magn' draco. Et de illo qd
 fec' q' opat' ē salutē i medio t're audi
Ltu confregisti capita draconū. **I**
Aug id est. potestates z suggestio
 nes p'ncipis demonum. vt penitus
 nihil possit in homine baptizato et
 credente. Sed homo talis magis po

test in ipsum. q; **L**dedisti euz. **I**. i. diabo
 lū. **L**esca populis ethiopū. **I**. i. gētib'us
 z p'ccōib' p'us nigris p' p'ccm. sz p' en
 dealbaris infōte baptizati. Et quō acce
 perūt isti i esca draconē istū. **C**orp'
 diaboli p'lat ex hoib' p'fidis z puer' p'
 Et h' corp' fideles cōcedūt. qñ p'hdos
 z iūqs ad cōuersionē z p'niāz trahūt.
 z corpi ch'ri cui ipi mebra s't illos in
 corporat. Et h' p'cipue faciūt p'dicato
 res sc'i **U**n' adu. **Aug.** dictū ē. **P**er
 tro d' gētib' **M**acta z mādūca. i. occis
 qd s't. z fac qd tu es. **S**ic diabol' p'lu
 mit amissis mēbris suis **G**el' ita. **L**de
 disti euz esca populis ethiopū. **I**. i. sic
 esca mordēt a cōcedēte. ita credētes i
 p'sū diaboli mordēt. rep'hēdēdo. cul
 pādo. et accusādo **Cas.** Sine cōuersi
 iā fideles esca possūt h'ie diaboli. qñ
 p' ipi' t'etatiōes p'ficiūt **I**po ei p'sequē
 te martyres sūt. ipo affligēte patētie
 mūnē coronāt **A**d huc ont quō salu
 tē opat' ē i medio t're. cū s'ingit **Du**
Qu dirupisti fōtes z torrētes. **I**. i. tu
 i publicū misisti apostolos z ap'licos
 vtros. d' q'b' manare fecisti aq; euāge
 lice doct'ie. **Aug.** vt sua irrogatiōe. i.
 p'dicatiōe p'uerterēt ifideles. z sic **L**u
 siccasti fluuios ethā. **Cas.** Ethā hei
 braica lingua it'p'tat fortis. robust'.
 qd sepe diaboli signare dixim' **Aug.**
Execauit g' dñs p' p'dicatiōē ap'lo
 rū diabolicas doct'ias gētiliū. cultū
 rā dēonū. artes magicas aruspiciē
 mathematicor' **Aug.** Execauit etiā
 philosophias gētiū. sic p'z i **Aug** **D**i
 onysio. z **P**aulo. **U**n' ipe paul' ait q;
 ad cho. i. **N**os p'dicam' ch'iz crucif'xi
 iudeis qdē scādaliū. gētib' at stulticiā
 Et t'bis. s. scptū ē. **P**erdā iquit sapiē
 tiā sapiētū. z prudētiā prudētū r'p
 babo **Aug.** Arescat itaq; oīs vana do
 ria. z mūdētur mētes euāgelio verita
 tatis. **Mic.** **G**uus est dies. et tu
 a est vox. **I**q; tibi obediunt omia c'nti

quam creatori. Tu fabricatus es au-
roram et solem. p. que intelligitur cre-
 atio corporum celestium. Tu fecisti omnes ter-
minos terre. p. qd intelligit creatio in-
 feriorum corporum. Le statem et ver tu plas-
masti ea. Quasi dicat. Tu es factor
 omnium temporum. Hec ad lraz. Cass. Sz apti-
 us videt si spualiter exquirant. Col.
Traslatio rona sic hz. Tuus est dies et
 tua est nox et tu fecisti solem et lunam. Cas-
Die et solem ponam viros iustos qd
bus sp sapientie lumen irradiat. Modo
ho et luna intelligimur terrenos hoies
atqz stultos qui peccatis faciunt ob-
scurat. Sapientes itaqz et stultos siue
peccatores dicit suos esse. qm in vtrius-
 que ipse deus miracula magna facit. vt
 et illi munere sue pietatis illuminet: et
 isti peccatis emundati regni sui faciat
 et esse precipit. Preterea non ideo grue ter-
minos terre dicimur omnes apostolos et
phetas. Na sicut termini agrorum fines
 distinguunt: ita et predicatorum christi vere fi-
 dei iura custodiunt. Die. Hoc est qd di-
 citur. Le statem et ver tu plasmas-
ti ea. Sei cum dicitur allegoria ver dicimur: cum iusti in
 seculo bonis opibus florant. Estatem ho-
ies cum fructu laboris sui percipiunt. Glo. Et
 qd hec omnia fecisti. Memor esto huius. non
 dicitur cuius. Sz traslatio rona addit: cre-
 ature tue. Aug. qd et de populo iuda-
 ico potest intelligi. qd asaph toriens ora-
 uit. Et vt melius ipetret qd petit pro
apis. confitetur qd male commiserunt dicentes
inimicus. videlicet populus iudeorum. L
impro pavit domino. i. samaritanus es.
 de omnibus huius. De quibus inimicus dominus
dicat. Luxi. Inimicos meos illos qd no-
 luerunt me regnare se adducere huc et
 interficere ante me. L et populus isipiens
incitauit. i. exacerbauit. nomine tuum
Ipse prouocauit eum ad iracundiam multis
blasphemijs ac iniurijs. quando cum con-
 spuerunt et collaphisauerunt dicentes.
Prophetisa nobis christe. Aug. Sz

q. quidam ex illis qui christum erant occi-
 suri propter eam ad penitentiam et confessionem
 de tanto peccato fuerant redituri. de
 quibus ad predicationem beati Petri
 circiter tria milia conuersi sunt. vt ha-
 betur actuum. ij. Pro illis consequen-
 ter orat dicens. Die. Ne tradas
id est tradi permittas. Bestijs animas con-
fidentes tibi. Confessione fidei et laudis.
Cass. Bestias enim posuit diabo-
 lum cum ministris suis. quorum capita si-
 cut superius dixit pertinet super animas
 baptisimi. Die. Diabole et ministri
diaboli. qui non vultis corpora deuor-
 rare sed animas. Tunc enim anima de-
 uoratur ore bestie cum conuentionem
 id est consensus prebet diabolice vo-
 luntati. Sequitur. Et animas pau-
perum tuorum christianorum con-
temptorum mundi. Ne obliuiscaris
in finem. Ipsi ad horam subduntur tri-
 bulationibus non pereant: sed pro-
 bati manifesti fiant. Al. Consequen-
ter petit adimpletionem promissorum:
dicens. Respice in testamentum tuum.
 id est in sacram scripturam. vt persol-
 uas regnum celorum quod in ea pro-
 misisti pauperibus tuis et non diuitibus.
Al. Quia illi repleti sunt domi-
bus iniquitatum. i. iniquitatibus in
 quibus perseuerant tanquam habi-
 tantes in domibus. Qui obscurati sunt
terre. id est a terrenis desiderijs que
 obscurant lumen rationis. Aug.
Et ponit genitiuum pro ablatiuo mo-
re grecorum. videlicet terre pro ter-
 ra. Cass. Pulcre diffinitum est
quid sit corpus infidelium et iniquo-
rum. hoc est domus iniquitatum. quia
 cuncta vicia velut quodam hospicio
 recipiunt qui malis polluuntur. Ad
huc orat pro pauperibus humilibus:
dicens. Ne auertatur a tua mi-
sericordia. humilis factus confusus.
Die. i. ne obliuiscatur a te qd i tribula-

Psalmus lxxiii

tionibus multis ac in periculis atterit et
confidit. **L** pauper et iops laudabit no-
me tuum. **C**um promissa tua preceperit. **Aug**
Qui se isti pauperes humiles spiritu tremen-
tes. quia quando faciunt aliquid bonum deum lau-
dant. quando faciunt aliquid mali se accusant.
Confitebimur ergo peccata nostra non de temporalibus
elati. desiderantes eterna promissa lauda-
bunt te. **Col.** Et sic per confitebimur postu-
lam veniam. ita ne per pseuerantibus in pec-
cato deum excitat ad vindictam. **Un** non tam
oratio quam prophetado subiungit. **D**ie. **Er**
urge de iudica causam meam. **I**n his ipso-
rum periculis quod vel tu sustinueris pro nobis. vel
tunc sustinet ecclesia. **Aug.** Nec paga-
ni. christianus vel iudeus vel hereticus. sed aliquis frat-
er ipse catholicus torquet os suum quando dei pro-
missa predicat. quando futura resurrectio pro-
nunciat. **E**t adhuc ipse quis tunc a quo sal-
lutis etne portam sacramentum christi forisita
dicit. **E**t quis hoc surrexit. **E**t non audi-
ui preem meum de sepulcro loquentem ex-
tra eum sepeliri. **N**am quod redit ab inferis.
Et quid faciam talibus. **Q**uandam quod non vis-
det. **N**on possunt. **N**on ei propter illos deus vi-
sibilis debet fieri. videant quod possunt. cor-
de credat quod videt non perit. **E**le pueris
cordibus. **M**emor esto imperiorum tuo-
rum coram quod ab insipientibus. **I**n populo dicta. **S**e-
cunda die. **A**d huc deus. **E**terna predicant
christiani. **A**d huc deus iustus est resurrectio
mortuorum. adhuc insultat christo. nec de-
erunt tibi die. **H**ec est visus in fine scilicet vasa ire
Gloria. **N**on es meorum tuis das coror-
nam hostibus penam. **D**ie. ut in iudicio co-
fideat. **Un** et adhuc subdit. **N**e obliui-
scar. voces inimicorum tuorum. **H**uius. quod se
non corrigunt. **S**ed bina eorum te oderunt a-
scendit super. **I**n peccata peccatis accumulans.
Die. sic est deus in apoc. dicit. **I**mpi-
us ipse agat. et iniquus apostoli faciat iniquitatem
Nos quod supplices deprecamur te domine
ut ereptos nos a spinis iniquitatum. a
sibi ruinoso vitio. pro mundi contumacia
attollere digneris in celum. **Q**ui es benedi-

ctus in se. se. Amen

Confitebimur ti
bi. **Titul.** **Aug.** **I**n fine ne
corumpas per caritatem. **Alaph.** **P**salmus
iste qui dicit caritatem. quod in eo agit de re-
miseratione eterna. et alaph. i. fidelis co-
gregatiois populi christianorum amonens
ne tu quod es fidelis christianus. corumpas
videlicet spes quam habet in dei promissione de et-
nis. ut pervenias in fine etne consumma-
tionis. **I**n precedenti per egerit propheta de sa-
lute baptismi data per gratiam in per adventu
tu christi. **I**n isto autem per de salute data
per gloriam in seculo adventu domini. **Un** mo-
net nos sicut in titulo tangit. ne corru-
pam gratiam baptismi in nobis per peccata.
de domini promissione quam perfolvere illa et-
ernitudo firmet spem. **Aug.** **E**st et
promissio dei rata. certa. fixa. incommu-
ta. fidelis. et omni dubitatione carens. quod con-
solat afflictos. **T**ota ei vita hominis sup-
er ista sic scriptum est. **R**etatio est. **N**ec quod ipsa
changelia est. vel qui adversa devertenda. sed
vixit caute. illa ne corumpat. ista ne
fragaretur. iniquis hominibus in quibus sta-
tu rerum in hac vita conversat fuerit. non
sit refugium nisi deus. nec ullum gaudium
nisi in promissis eius. **A**li. **A**d istam iste
per est gratia actio populi iudaici reuer-
si de captivitate babilonis. **M**oraliter autem
per exponit de populo vacit peritete. id est de
captivitate peccati reverso. quod cum gratia actio
Que domini alloquitur dicens
Confitebimur tibi deus. **I**de preteritis
peccatis. **C**onfitebimur. **C**onfessione laudis
per beneficio nostre iustificationis. et i-
nocabimus nomen tuum. **I**n alijs bene-
ficijs obtinendis. **Aug.** **I**ntus vocabi-
mus eum in conscientia per confessionem mun-
data. **S**i luxuriosus deum invocat. ad cloa-
cam illum vocat. si avarus illum invocat. ad fo-
veam plebis spinis illum vocat. **C**um ei deus
sit mundissimus et pulcherrimus. non dignatur
intrare in domum turpem et immundam per peccatum
Lass. si enim dignum est ut ipse munus

pus corda nra pfectioe purgem? sic
ad auxiliu suscipiendū nō dñi iuocari
re debeam? **Secq̃ Narrabim?** mira
bilis tua. **Hu.** q̃ fecisti nob. q̃ mai?
ē iustificare ip̃uz. q̃ celū & terrā cre
are sic dicit **Augu.** Et sicut dīna res
spōsio euz dicit **Leu.** accepero tps iu
dicadi. si secūdo adutē. tūc **Legō** in
sticias iudicabo. **M.** iustos iudicio
a pbatōis. & ip̃os iudicio reprobatio
nis. **Hu.** Ch̃s ei i pmo suo adutē
accepit tēp? miserēdi. In secūdo x̃o
adutē ēit tps iudicadi. qd adhuc po
sūt in dilatione. **Cas.** vt compun
cta corda mortalium ante tempus iu
dicij i hoc de mūdo studiosi? p̃caren
tur absolui ne veniētes in futurā illa
disceptatiōe iop̃atā iudicis suaz sus
tinerēt In pmo ch̃i adutē **Ligā**
ta ē tra. **Ho.** q̃ hoies i fr̃is p̃fide
tes. a stabilitate vtutis & iusticie i di
uersas defluxerūt p̃cupiscētiā vitio
rū. Deinde expōit quā trā dixit **Hug**
Let oēs q̃ h̃itāt i ea. videlz q̃ trā dī
ligūt. & ad celestia nō aspirāt. **Cas.**
Sz quēadmodū salutarī i carnatiōe
sbuenerit terre liq̃facte. sbsequit **Legō**
cōfirmamī colūnas ei. **i. aplōs.** p̃ q̃
p̃dicatiōēz alijs sustētāt. & h̃i p̃firmari
sūt resurrectiōē q̃ i dñi passiōe nuta
uerāt. Per hos at **Oxi** inq̃s. **Nic**
Qui faciūt p̃ p̃cepta negatiua. **Nolite**
ūque agē. **p̃ primū.** **z deliquētib?** **q̃**
faciūt p̃ p̃cepta affirmatiua. **Nolite exal**
taē cornu. **i. s̃bire p̃ deū gloriātes d̃**
vīa malicia. **Hug.** Aut defēdētes p
elationē p̃cāvī. **Cas.** Cornu suū vi
des erigē q̃ p̃cēm p̃p̃m p̃ alios nitit
excusā. Quā p̃pter tales ad veniā re
dire n̄ possūt. q̃ p̃fessiois f̃media p̃di
desit. **Idē** i p̃petit vt formidēz vltio
nis magne oñdat. q̃ sp̃ gram? vīdicat
qd itēra iusticiē p̃cipit. **En dīc.** **Noli**
te extollē i altū cornu ṽm. **Ille** i al
tū ēigit cornu. q̃ p̃ deū p̃cepta iūq̃tate
repmuratur. **Nolite loq̃.** **nec corde.**

nec ligna. **Adner?** deū iūq̃tate. **Ad**
huc i excusatiōis vitio pseuerās loq̃t
p̃ deū iūq̃tate. q̃n aliquis sic estimat se
p̃stitutū vt p̃cā nō possit d̃clare. di
cēs nō culpa sua. s̃ n̄itate stellaz ad
aliqd se p̃cēm p̃cisse. vt h̃ magis im
putet p̃ditori qd p̃p̃a volūtate p̃cēca
uit. **Qu.** Et iū loq̃t p̃ deū iūq̃tate q̃ dī
cit. Vere nō indicat d̃s de reb? huma
nis. mō curat quid agat i terris. Ecce
multi iūq̃i f̃ dū dāt felicitatib? & inor
cētes p̃mūt laborib?. **Col.** Neq̃ h̃
mō. neq̃ illo mō debetis loqui adner
p̃ deū iūq̃tate. **Quia** neq̃ ab oriēte.
neq̃ ab occidēte. neq̃ a d̃sertis mōti
b? **Nic.** erit f̃ fugiū p̃cōrib? vt dei
iudiciū possint efigē. **Qm̄** d̃s iudex
ē. **Qui** vbiq̃ p̃ns ē p̃ effētiā. potētiā.
z p̃ntiā. sic dī i ps̃. **xxxviii.** Si ascē
dero i celū tu illic es. si descēdero ad
infernū ades. **Eyt** ei? potētiā p̃gnor
scēs. sbūgit. **Hūc** hūiliat. **Dei** cēdo
f̃rbū. **z hūc** exaltat. **sbūmādo** hūilē.
Hu. **q̃ calix.** **i. mēsurā** iuste f̃tribu
tionis ē. **i. manu.** **i. i p̃tate.** **dñi.** **i.**
ch̃i. i cui? p̃tate ē dare culibz qd vo
luerit. **Hic** calix dñi t̃plex p̃inz pocu
lū. videlz **Lyini** meri. **i. puri.** qd sigt
f̃tributionē to cūditatis eterne. vbi
nō misceat aliqd tristicie. **Et hūc** p̃piat
dñs sc̃is suis i patria. sic i alio ps̃ dī
Inebriabunt ab vbertate dom? t̃ue.
Dei calix dñi ē. **plen?** mixto. **Hoc**
mixtū p̃piat dñs sc̃is suis. q̃ sūt i viāz
i purgatorio. q̃ gaudiū qd h̃nt d̃ feli
ci expectatiōe beatitudinis eterne nō ē
mez. q̃ f̃m? dī p̃uer. **xiii.** **Spes** que
differē affligit aīaz. **Quō** at mixtū ē i
via sbūgit. dicēs. **Et inclinauit** ex h̃
i h̃. **Cū** aliquis h̃z duo vasa vbi ē vi
nūz diuersarū sp̃ez. si vult facere mi
xtionē. ieliāt & effūdīt de vno vase in
aliud. **Sic** dñs fac. q̃n hōi i tribulati
one p̃dito p̃solatiōē iūdit d̃ p̃fideā
tiōē retributiōis eterne. **Legat** g̃ amari
tudine p̃ntis tribulatiōis p̃ dulcedi

Psalmus lxxv.

nē future felicitatis q̄ in? **Gre.** cōfir-
deratio p̄m̄j. minuit vim flagelli **Illi**
hō q̄ volūt h̄ bibē iocūditatē p̄c̄ret
nō mixtū t̄bulatiōis: tādē bibent fe-
ces calicis dñi **Un̄ s̄dit** **Verū** **Li**
cet dñs p̄p̄ināuēt d̄ suo calice i supe-
riori loco h̄ ē i celo sc̄is suis poculū
vini meri .i. p̄fectū gaudiū: z fidelib⁹
purgatorio. z i loco medio h̄ ē i tra-
existētib⁹ poculū mixtū vt dē m̄ ē. tñ
Ex ei⁹ non ē exinanita .i. euacuata.
Fex calicis dñi pena ē inferni. q̄ nūi
q̄ euacuabit. q̄ p̄petua ē **Hāc** **bibēt**
oēs p̄c̄ores t̄re. .i. i inferno dānati
Ex q̄ ei sc̄is i patria dat̄ mez: z sc̄is
in via dat̄ mixtur. nihil restat malis
bibendū de calice dñi. nisi feces et̄ne
damnatiōis **Cōsequēter** **Asaph** agit
gr̄as de sua liberatiōe z maloz puni-
tiōe: dicēs **Al.** **E**go at̄ annūciabo
in seculū .i. s̄ dei x̄turē. z laudē in se-
culū. .i. i vita p̄nti **Cātabo** **In** leticia cor-
dis laudēs **Do iacob** .i. s̄ populi chr̄i-
stiani qui vitia supplātar **Dei** s̄dit
p̄p̄ha i p̄sō chr̄i iudic. dicētis **Et** oīa
cornua p̄c̄oz cōfrīgā .i. dignitates
sup̄borum confringam **Col.** **In** ul-
la quippe extrema iudicatione om-
nis potestas: omnis superbia impio-
rū hūiliabit. z confracta disperient q̄
h̄ magnis s̄blimitatib⁹ erigūt **z ex-**
ultabunt cornua iusti **Hug.** **Hoc**
vtrūq; fiet i iudicio: vbi superbia
peccatoz hūiliabit. z hūilitas atq; pa-
tētia hūilū q̄b⁹ se s̄ iūmicor s̄fidias
defēderūt exaltabūt **Ass.** qm̄ i et̄na
puleritūdie p̄m̄ebūt **O** hūilitas exi-
mie decorāda q̄ hic cernēis destituta
Qd mai⁹ p̄ciū h̄ie poterit dec⁹ tuū q̄
vt ille eā sic assūpserit. d̄ q̄ cūcti b̄i si
ne fine gaudebūt **Audiuim⁹** x̄ba dñi
nō de altitudie celi: s̄ de sc̄a sc̄ptura
psalterij: cui tanto libenti⁹ parcamus.
quāto nos cōiter monuisse dignat⁹ ē
En b̄nficia dñi saluatoris si itelligāt
ingit̄ amirāda sūt **Lingūa** ip̄i q̄ridie

gestam? i mab. Voluntas dnica patet
nob lris ppheta dnis. ⁊ corpale pre
stet aspectu: vt it? cordis ocul? saluta
riter istruat. **A**ntq? tacet si eu i septu/
ris suis cōsulē festinam? sp ad saluta
ria respōsa pat? ē: nec absce aliqn tē
dit. si eu puris mētib? appetam? **Q**ua/
pp? abijciam? vt ps. monet supbia q
scelēatos dedit a chō. amem? hūilita
tē q scōs illi celesti charitate cōiungit.
quatin? i futuro exaltari mēamur ab
ipō dño nro **I**esu chō: cui ē. hōr. et
gloria i secula seculor. **A**men

Notum iudeis
Psalm. Psal^m istū fecit Asaph
 puidēs ī spū libationē mirabilē pō-
 sita sennacherib psecutiōe vti h̄. iij. Re-
 gū. xix. Cui⁹ ps talis ē titulus In finē
 ī laudibus Asaph canticū ad assyrios
Cass. Dia vba hⁱ tituli ex pcedētib⁹
 expōib⁹ debent eē notissima Restat
 ḡ qd nouū itulit videlicet ad assyrios
 explanāz Assyrj dirigētes iterpant
 qd iā fidei regulis docti rectis semitis
 ābulare cōtē dūt Vos alloqz Asaph:
 laudes dñi mirabili varietate decan-
 tans. Aut enim

Nans. Aut enim
 Or^o i iuda de^o. **I**ps^o hic xpus
 n^o nulla face q^one cur d^om sit i iudea
 de^o notu. vbi magis ch^oz d^onz c^ostat
 e^o crucifixu. **C**ol. Fuit tps q^o ges iu
 dea sola de^o agnoscer^o atz adoraret^o
 cet^o g^otes ador^otes idola: deum celi
 penit^o ignoraret^o. S^o q^om illa ges iu
 deoz vez de^o saluatore suu negauit.
 a cogniti^ode dei err^odo cecidit. **C**ass.
 Ipi ei i d^oni traditi^ode dire^ont. Nos re
 ge n^o h^om nisi cesare. **U**n^o g^o iudei re
 rati^o dici p^ont q^o se a ch^oo nato d^o tribu
 iuda. i. a iude gen^o e^one^os reddide
 r^ont. **P**ropt^o q^od q^od signat iuda debe
 m^o i^oq^ore. vt nobis possit sn^ore veritas
 relucere. **I**uda quippe c^ofessio inter^op
 tat. **U**n^o iudea vera ch^oi p^ostat esse ec
 clesi^oa que confitetur ip^om regem qui

p virginē Mariā venit de tribu iu-
da Bene ergo deus i iudea. i. in eccia
not⁹ esse dicit a qua fideliter cōfitef
Li iſrl' magnū nomē ei⁹ **I**srael vir
vidēs deū int̄p̄t̄at In vno q̄q̄ ei fide
li corde magnū ē noⁿ dñi qm̄ eū puro
p̄fitef regē regū. t̄ dñz dñantiū **O**r
fact⁹ ē i pace loc⁹ ei⁹ **A**ug. **P**u⁹ p̄fi
tere et sic i t̄p̄o sit loc⁹ dei **Q**uādiu
ei nō p̄fiteris peccā tua: q̄dāmō rixas
ris cū deo. q̄ tibi placet vita tua ma
la q̄ ei displicet **C**ass. **I**lle p̄fecto pa
cē p̄bat hīc cū dño. q̄ aduersū māda
ta ei⁹ p̄ria voluntate nō litigat. q̄ seq̄t
iusta dñantis: t̄ ad oē p̄ceptū diuinū
suū flectit arbitriū **P**ax ei vera ē cō
cordiā hīc cū morib⁹ p̄bis: t̄ litigat
cū vitis **E**t l̄z d̄s n̄ sit localis q̄vbi
q̄ ē tot⁹: tamē localit̄ iesse dī. q̄b⁹ p̄pi
ti adesse dignat⁹. **S**eq̄t **L**z hitatio ei⁹
i s̄dō **S**ion spectatio iterp̄t̄at. p̄ quā
de⁹ fidelīū corda aspiciūt. **I**p̄e profes
sio sit s̄dō. q̄ cū meruerit sincera mēte
cōspicē **V**ie. **I**n quacūq̄ ḡ aīa no
ticia scripturaz ē atz doct̄ia: ibi hitat
de⁹. **S**eq̄it **A**ug. **I**bi. i. illa pa
ce. **L**z p̄fregit potētiās **D**emoniū videlz
Larēū. i. delectationē s̄būā q̄ ex ip̄o
uiso ferit **S**cūtū. i. malā voluntatē cō
cōfētiē di peccō q̄ ē s̄cūtū p̄ deū. sic bo
na voluntas ē s̄cūtū p̄ diaboliū **G**ladi
uz. i. actū peccādi q̄ se q̄sq̄ itēmit **L**
et bellū. i. cōsuetudinē peccādi q̄ d̄s
p̄tinue ipugnat. **C**ass. **N**ec oīa notū
ē p̄fracta atz imunita discedē vbi ve
nire certū ē pacis auctorē. **N**ec solū
h̄ fecisti dñe: s̄z etiā es **I**lluminās
corda gētiū et peccatorū o **L**ru. **C**h̄ie
t̄ nō ali⁹. t̄ h̄ facis **L**mirabiliter. i. p̄
miracula t̄ p̄dicationē platā **L**a mōti
b⁹ eternis. i. ab apostolis t̄ p̄dicato
ribus scīs **A**ug. **Q**ui t̄q̄ mōtes exce
perūt p̄mo doctrinā tuā q̄s et nos se
cisti: t̄ vitā eternā p̄ illos ceteris p̄mi
sisti. quib⁹ p̄dicantib⁹ **L**turbati sūt oēs

insipientes corde **C**ass. **Q**m̄ de p̄dica
tionib⁹ scīs vñ illuminati sūt iusti: m̄
insipientes: turbati sūt: t̄ recedētes a
vero lumie secuti sūt mūdi d̄sidiā te
nebrosa **A**ug. **S**z quid eis ex h̄p̄o
p̄rigit **S**eq̄it **D**ormierūt sōnū suū
Iuri diuitiaz **A**mauerūt p̄fētia et
quieuerūt i ip̄is p̄sentib⁹. t̄ sic illis fa
cta sūt illa p̄ntia deliciosa **C**ass. **E**t
bene dicit suū. vt eos a beatorū quie
te discernēt **N**ā iste sōn⁹ fallax atq̄
deceptor ē: vt mō se gaudeant diuiti
as acquisisse: mō nobilissimo coniu
gio copulatos: mō clarissimis hono
ribus fuisse s̄buctos. **S**z vide qua
lis eos cōfusio subsequatur **L**z nihil
inueniūt oēs viri diuitiaz i mani
bus suis **A**ug. **D**ormiunt p̄ de
lectationē cupiditatib⁹ suis. trāsīt sō
nus iste. trāsīt vita ista. t̄ nihil inueni
unt i māib⁹ suis. q̄ nihil posuerūt in
māu ch̄i **C**ass. **E**t int̄ de quē admo
dū auaros designat atz definit. **D**icit
ei: viri diuitiaz. i. qui pecunijs suis ca
ptiua mēte deseruūt **B**re. xvij.
moralū **I**bi p̄fecto paupertatē cuiuslā
tes i r̄surrectiōe inueniūt. q̄ nihil secū
ad illud extremū iudiciū ferūt. **Q**m̄
ingemiscētēs testāte sapiētia dicturi
sunt. **Q**uid nobis p̄fuit supbia: aut
diuitiaz iactātia quid cōtulit nobis?
Trāsierūt oīa illa t̄q̄ vmbra **E**tilia
ergo t̄ fugitia fuisse que tenuerūt: nā
amissa cognoscūt. que q̄dū aderant
stultis eorū cordib⁹ magna et māsura
videbant **D**e q̄z duritia adhuc sub
ditur **C**ass. **A**b increpatiōe tua
id ē: ad p̄dicationē: t̄ monitis san
ctis o ch̄iste qui es **D**eus iacob **I**d
est populi ch̄istiāi qui est supplan
tor viciozū nō curauerūt. quia **L**dor
mirauerūt **I**d ē excecati sunt t̄ obdu
rati **A**ugust. **N**am duritia cordis
obduratio est **C**ass. **S**ed qui sine
isti qui dormitauerunt consequenter

Psalmus lxxv.

exponit: dicens **L**q ascenderunt eqs. **A**ug. qui se iactat i supbia i diuicijs honoribus: et p'tatib' suis. **N**ā i eqs sedē peccatū nō ē: s; ceruicē p'tatis s; deū erigē. **C**ass. Talis fuit ille **P**ha rao qui ascēdēs cursus atq; eqs increpationes dñi estimata mēte cōtēpsit: et dormitādo puenit ad etnū somnū. vbi nulla requies inuenit. **A**ug. **N**es quāq; nō dormiret ad increpationē dī q; bñ aduertēt. qd s'bdit. **C**u. **D**ñe q; mō increpas misericordit p'ccōres. **L** tribilis. **I**n iudicio futur'. **L**es. **I**udex. **L**et. **I**stic. **Q**uis resistet tibi? **I**q; dicat. **N**ullus. cū infinita sit tua. **H**ic. **L**ex tūc. **I**cū ueneris iudicare uiuos et mortuos apparebit. **L**ira tua. **A**ug. sup re p'bos. q; sicut dicit i alio ps'. **D**ñs ira sua p'f'abit eos. et deuorabit eos ignis. **Q**uō at apparebit: p'nt oñt di. **D**e celo auditi fecisti iudiciū. **I**i. au diri facies aduētū tuū ad iudiciū. qñ sonāte tuba angelica dices. **S**urgite mortui uēite ad iudiciū. **L**ira. **I**i. vñ? quisq; p'ccōr. **L**etremuit. **I**i. tremet. nīl habēs meriti. **L**et quiescit. **I**i. quiescet ab oī ope. q; tūc nō poterūt ope rari neq; mēri. **C**ass. **E**l tremet ad uocē iudicis dicētis. **I**te i ignē etnū. **E**t quiescet. cū i p'petuā dānationē recipiet. **S**ed quies ista sine requie ē. q; et si quiescat a malis operibus: nō tñ i supplicio quiescēt. q; i etna flāma cruciādi sūt. **Q**uā exurgēt i iudicio de'. **I**i. cū exurgēt chr's uētur' ad iudiciū: qui s; quiet' oīa p'tulit. qñ corā **P**ilato iniuste iudicat' ē. **U**n crāstio hebraica sic h; **L**uz surrexerit ad iudicādū de'. **E**t ne iudiciū illud ad solā dānationē maloz credēs ēē faci endū: addidit. **L**et saluos facēt omēs māsuetos terre. **A**ug. **Q**ui fremen tes equos nō ascēderūt. sed i humili tate sua p'ccā cōfessi sūt. **C**ass. **H**i salui sūt. cū in domo dñi pecunia p'missa

recipiunt. **C**ausā saluationis eoz sub iūgit dicēs. **Q**m cogitatio hoīs cōfi tebit tibi. **I**n cogitatio ei nra p'mū cōfiteet deo: qñ p'terita p'ccā hūli sanissa tūde dānauerit. **S**z q; fragilitas hu mana sp debz lugē quod peccat. ad dicit. **L**et relique cogitādis diē festuz agent tibi. **A**ug. **R**elique cogitati omis ē. vt nō excidat a memoria ille q; sanauerit / et qd tibi dimisit. **H**ulul modi recordatiōes solēnia dñi cele brabūt cū grāz actiōe. **C**ol. **I**n pau lo cognoscim' hāc cogitationē cōfite tem: et reliquias cogitationis cū di cit. **Q**ui pri' fuit blasphem' et p'secutor. **A**ug. **E**t āplius blasphemus nō ef feruit p'ma cogitatio p'stēs. vt at cō mēoraēt qd illi dimissum ē: relique cogitādis erāt. **P**er ipas reliquias cogitādis solēnia celebrabat. **C**ol. **C**ōsequent' postq; dñt qualis p'p' in perbiā et mūdi delectationē dānent reprobi. et quō p; hūilitatē et bonā cō fessionem saluētur māsueti: inuit po pulū ad dei laudē dicēs. **H**ic. **U**nete et reddite deo v'ro. **I**i. vota q; se cistis: siue i baptismo. siue i ordie. si ue i quouis licito mō: illa p'soluite: q; displicet deo ifidelis p'missio: vt dī. **E**ccl'ast. v. **A**ug. **U**nete ē p'siliū. **R**edдите ē p'ceptū. i. si uouistis red te. **L**omēs qui i circuitu ciuis afferis munera. **I**p'e enim i medio suorum fidelitū se ēē p'misit. **C**ass. **I**n circui tu quippe res agitur: cū mūda fide lūz sacratissimis altaribus offerunt. **C**ui. **H**u. **T**erribili dñō q; tribul appebit p'ccōib' i iudicio. **D**ier. **L**et ei qui aufert spm principū. **I**d est audaciam supborū. aut animam iporū principum. **L**et terribili apud oēs reges terre. **C**ass. **V**triq; q; corp suū regē ac moderaē dñi munere me ruerunt. **D**ier. **N**os q; p'cemur deū vt reges t're simus. vt impem' carni

nostre iuxta illud apostoli. Non regnet peccatum in mortali corpore nro Imperet aia nra. seruat corp? et statim veniet chris et habitabit in nob? Ipe ei dicit in euangelio Venia inquit et stabo ante ostium et pullabo. et si quis mihi aperuerit introibo ad illum et cenabo cum eo. Quotidie stat ante ostium pectoris nri chris Intrare desiderat Apiam? ei ingreditur in nob? et hospes nri est et conuiua. cui est honor et gloria in se. se. Amen.

Oratio mea ad.

Titulus In fine per idichu. Psalmus Asaph. **Idi.** Cuius sensus talis est. Psalmus iste attribuitur Asaph. i. fidei populo. Nam asaph congregatio interpretatur: qui populus fidelis est. Idichu. i. transiliens. quoniam contemptis terrenis mente et voluntate transiit per ne do ista transitoria: ut pueniat in fine. videlicet eternam beatitudinem que est finis presentium miserationum. **Aug.** Quisquis ergo christianus que per presentium sentire imitari et tenere vult: omnia desideria carnalia transiliat: seculi que per pompam et illecebram calcet. nihilque sibi aliud in hoc mundo appetat: nisi ut pueniat ad finem christi qui est primum nri laboris. Et hec est intentio huius per. **Glo.** Asaph ergo omnia transiliens. et solum deum quersit: ait

Voce mea ad dominum clamaui. **Die** Clamare eo tempore est necessarium. quando longe est ille qui clamat Et quod propter peccata mea longe sum a te. clamo ut exaudias. **Qui** multum desiderat. multum clamat. **Cass.** Clamat ad dominum qui cum talia petit: quia se daturum fidelibus pollicetur Nam qui cum pro rebus transitoriis rogat: non ad dominum clamare cognoscit. quis ipse petere videat. **Aug.** Quisquis palia re que per ipso domino clamat: ad dominum non est transiliens: sicut iste qui in ordine sua pseueras: subiungit. **Cass.** **V**oce mea ad dominum. **S**ubaudit puenit. **Sz**

quid petit non designat. **Et** merito quod si est illi necessarium dicere quid postulat qui solus nouit largiri quod expedit. **Qua** propter vero sapientes sunt qui se preteriti diuitiis. ordinationemque committunt: ipsum solum expetunt: et omnia propria persequuntur. **Sequitur** **Aug.** **Et** intedit mihi. **Ex**audiendo orem meam quod propter est dominus omnibus inuocantibus eum inuitate. **P**ostea ostendit tempus orationis sue dicens. **Aug.** **I**n die tribulationis mee. **I**. i. hac presentis vite humane que est tentatio fratris. **Deu** exquiritur. **Cass.** **S**olent multum danis desideriis occupati in tribulationibus optare ut ab illa possint necessitate quam sustinent liberari. ut si egrotus est: sanitatem querat. si peregrinus: patriam. si pauper expensas. **I**stius breui petitione omnia futura percludunt. nihil de suis angustiis vociferatur. nec impatiens que sustinebat ingessit. **Sz** tunc quiescit et malorum suorum nescit. in die tribulationis sue toto desiderio preteritorum deum perquirebat. **Et** quod exquiritur. **U**manis meis. **I**. i. opibus bonis que diuinis nescit conuenire mandatis. **Et** quod exquiritur. **U**no die. **I**. i. in hac vita que quis lucem hanc videat: tunc obscuritate fuscata est. **Cass.** **E**rybi exquiritur. **Sz** cum sic translatio rationis hanc coram eo. i. abscondito. sicut ipse dicit. **N**olite facere iusticiam vestram coram hominibus. **I**llo enim presente sit. quoniam humanus non affectat aspectus: ut variis laudibus intumescat. **Sequitur** **Et** non sum deceptus. **I**pe secutus sum dominum quem querebam. **Et** ideo. **V**enit consolari anima mea. **Ecce** xvij. moralium. **P**lerque huius seculi diuites tedio affecti solent bona temporaliter accepta contempnere: et tristitiam declinare. **Cum** enim merore quodam tangi se sentiunt: eos aspiciunt tauri et argenti vascula contemplantur. peridia circueunt. **Cumque** per hec temporalia oculos libenter trahunt: obortiente merore vincunt. **Unde** eis sic in euangelio veritas dicit.

Psalmus lxxvi.

Ut vobis diuites: q̄ habetis B̄ cōso-
lationē vram. Sed scūs q̄ hoc luget
q̄ ab etnis gaudijs cecidit: p̄solatio
nē de t̄pali b̄ n̄ adimittit. **Cass.** Neq̄
si vigilijs fatigat: sententiam vagatio
nē q̄rit. Si ieiunijs vt corp⁹ suū con-
gūa hilaritate reficiat. **Nec** q̄rit: q̄
ista sola cōsolatio ē: videlz intēctionē
suā semp̄ ponere i dño. **Unde** sbiun-
git ip̄e. **Meor̄ sui dei.** **Dic.** p̄siderā
do eius māsuetudinē ⁊ pietatē. **Et** de
lectatis sum. **Si** ip̄ius mīa. **Et** inde
exēcitāsum. **Al.** in diuinis laudi-
bus. **Et** defecit sp̄s me⁹. **Ip̄e** aliquādo
hoīes deuoti ex seruētī deuotiōe ras-
piunt a sēsb̄: ⁊ sic defecit sp̄s q̄ntū
ad vsū actualē exterior̄ sensuū. **Ant-**
cipauerūt vigiliās oculi mei. **I.** euigi-
laui anq̄ cēt t̄ps surgēdi ad matutis-
tū: ⁊ ad dicēdū laudes dñas de no-
ctē f̄m̄ modū cōsuetū. **Sic** ei faciūt
deuotiōe seruētē. q̄ surgūt an̄ alios
ad orādū. **Sēquit̄.** **Turbatus** suz. **Ire**
cordatiōe peccator: tā meor̄ q̄ alior̄
rum. **Et** nō sum locut⁹. **Cass.** Tacu-
it et go: q̄m̄ p̄funda noctē non hēbat
solatiū hūani colloqui: q̄ t̄pe ip̄e hō
recogitās anī sui secreta p̄q̄rit. **Dic.**
Monach⁹ ei q̄ non vigilat: hūc d̄ficu-
tū n̄ p̄t dicē. **Hy.** Et si q̄s q̄rēt. qd̄ fa-
ciebas quādo vigiliās anticipās sur-
rexerās. **Rēspōdet.** **Cogitauit** dies
antiq̄s. **Cass.** Cēpi cogitare ab i-
tio mūdi qñ hominē fecit de⁹ vsq̄ ad
antiū meū. i. ab Adā vsq̄ ad t̄ps me-
um. **Cas.** Et videns q̄ dies antiqui
t̄pales atq̄ caduci sunt: ⁊ labili varie-
tate fugitiui. nō hos d̄siderauit. **Sed** an-
nos eternos in mētē habui. **Ip̄e** i die-
bus atiquis mors dñaf. i. anīs etnis
regnat vita etna. **Isti** momento perē-
unt. sed futuri perenni longiquitate
consistūt. **Cogitabat** ḡ vir sādus cur
labētes dies tāto t̄pe desidēt ⁊ q̄rat
hūanitas ⁊ illos etnos q̄ soli nobis

sunt specialit̄ appetēdi negligamus
et contēnam⁹. nec credamus eē dum
eos in p̄nti nō valem⁹ aspicere. **Et**
meditatus sum noctē cū corde meo.
in orōe secreta. **Dic.** Non cogitabā
de iracundia. nō de iūmico meo. **Et** to-
ta cogitatio mea de deo erat. **Et** exē-
citabar. **Al.** p̄scrutādo cōsciēcie
mee secreta. **Et** scopebā sp̄m̄ meū. **Et**
tergens inde peccata saltez venialia
sine quibus nō pertrāsīt p̄ns vita.
Hug. Et dixit. **Quid** in etnū
p̄iciet deus. **I.** hominē. et si p̄iciet
ad t̄ps vt corrigat q̄i viciat. **Non.** In-
terrogatio ei facta p̄ n̄quid. suppo-
nit frequēt negatiuā. facta at p̄ nō
ne supponit affirmatiuā. **Illos** at p̄e-
cipue nō p̄iciet dñs q̄ faciunt ea q̄ p̄-
missa sunt in vct̄su p̄cedētī. qui vi-
delz exēcētātur cōsciē sue secreta: et
de deo meditātur. **Aut** nō apponit.
Cass. **Istud** nō: nequaquē negatis. **Sed**
affirmatis ē. q̄i dicat. **Hug.** Immo
addit vt medicus medicinā ad mor-
bū. **Unde** subdit. **Vt** complacior.
I. benignior et magis placatus. **Sic**
adhuc. **Cass.** hoc verbuz adhuc: ex-
p̄ctatis ē: ⁊ n̄ dolētis. **Aut** in finē.
Al. i. totalit̄ **Uniam** suā abscidet.
a nob̄. **La** generatiōe in generatiōe
I. in generatiōibus sibi succedenti-
bus. **Aut** obliuiscetur misereri deus
Inobis: cū tamē eius p̄p̄ietas sit mi-
sereri ⁊ p̄tere. **Aut** continebit in ira
sua mīas suas. **Hy.** Sicut fons di-
cit continere aquā. qñ nō emittit ex
se riuiolos: sed sic nō cōtinet domin⁹
mīam suā. q̄ etiā irat⁹ miseretur. qm̄
aut corrigit. aut minus punit. **Dic.**
Tales q̄ relas ⁊ p̄siles solēt facē hor-
mies eē bōi in afflictōe positi: **Sed** per
rōem sentiens p̄rium. sicut christ⁹ p̄m
sensualitātē dicebat. **Trāseat** a me ca-
lix iste. **Et** p̄m rōem dicebat. **Et** n̄
non sicut ego volo: sed sicut tu. **Et**

diri. hec videlz q̄rulse ex ifirmitate
humana. Unde trāſlatio hebraica h̄z
Et diri ibecillitas mea hec ē. i. talis
q̄rulatio quā premisi p̄cedit ex imbe-
cillitate humana: ſed fm̄ iudiciū rati-
onis. Hu. Unic cepi intelligere q̄
mutatus ſi de ignorāte in ſcientē: et
de peccatore i iuſtū. hec ē. Imitatio
verre excelsi. i. m̄eris diuini: ⁊ nō
mei meriti. Un̄ apostolus ad philip.
ij. ait. Deus ēi qui opat̄ i nobis ⁊ vel-
le et p̄ficere p̄ bona voluntate. Et
deo d̄r ad titū. iij. Nō ex opibus iuſti-
cie q̄ fecim⁹ nos. ſz fm̄ ſuā m̄iaz ſaluos
nos fecit. Et ne vir ſand⁹ de hoc dei
beneficio ingrat⁹ putetur: ſubiungit.
Memor fui operū dñi. q̄ huius mutatio
nis i me fide nō obliuiſcor. Et nō ſo-
lū d̄ mea ſalute letabor: ſz beneficioz
alijs factoz recordabor. q̄ m̄or ero
ab initio mirabilium tuoz. Cass. vi-
q̄ q̄ humano generi pius miſerator
indulſit: videlz q̄. Adā fecit ad ima-
ginem et ſimilitudinē ſuā. Deinde q̄
oblationē Abel iuſti ſuſcepit. q̄ i ar-
ca. Nō ⁊ diluuiū eccia ⁊ bap̄mū pre-
figurant. Postremo q̄ ip̄e ad libera-
dum hominē venire dignatus ē. Et
meditabor in omnibus operibus tuis.
i. i ſcripturis dñis: vbi nullū te
dūm: nulla ſatietas. ſed quantū quis
plus hauſerit: tanto amplius dul-
cia ſentiat. Senſum ſi ē intellect⁹ nō
tum p̄quirit. Sed q̄ fidelibus nō ſuf-
ficit tm̄ legere ſcripturā. niſi etiā aſſit
fructus bonoz operū. Ideo ſubdit.
⁊ i adiūctiōibus tuis. Hu. i. i prece-
ptis que inueniſti ad vtilitatem hoīm
vt p̄ ea homines te inuenirent. Lexer-
cebor. i. i ſollicita deuotiōe verſabor.
De quibus adiūctiōib⁹ dicit̄. Iſa.
xij. Notas facite in populis adiūen-
tiōnes eius. Deinde ſcūs vir in lau-
dez dei prumpens. ſubiungit. Deus
Ipater. Lin ſco. i. i. in ch̄o ē. Lyia tua.

Iq̄ ip̄e dicit. Jo. iij. Nō v̄c̄it ad pa-
trem niſi per me. Et q̄ in ch̄o fuit ⁊
ē dñitas. Jo ſubiungit. q̄s de⁹ magn⁹.
⁊ tute. ſic de⁹ n̄r. dñs. ch̄s. q̄ dicat.
Nullus. Hi. q̄ nullus alius p̄ter ip̄z
pōt̄ facere opera ⁊ tūtū totius nature
excedentia. Ideo ſubdit. tu es deus
qui facis mirabilia. Nic. Sanans
corpora a languorib⁹ ⁊ anias a pecca-
ti. Nic. Quotidie facit mirabilia. q̄a
iſte heri latro. hodie ch̄ſtianus. heri
fornicator: hodie continēs. q̄d ē ſol⁹
dei operari. Cass. Notā feciſti. Jo
deus pater. Lin populis. ⁊ tot⁹ orbis.
⁊ tute tuā. quādo in hūc mundum
miſiſti filium tuum dominū ch̄ſtus.
Qui ſic apoſt. p̄mo ad Cor. i. dicit.
Dei virtus ē dei ſapiētia. redemiſti
in brachio tuo. Hug. i. in filio tuo p̄
quē oparis. ſilios iacob. i. electos
de iudeis. ⁊ ſilias. i. ioseph. i. electos
de gētib⁹ que deſignātur p̄ ioseph
qui interpretat̄ augmētū ex quib⁹ gen-
tibus ch̄ſti eccia ſp̄ augetur. Vide
runt te aque deus. De his aquis d̄r
Apoē. x. vij. Aque quas vidisti popu-
li ſunt ⁊ gētes. Ratio ē. q̄ trāſierūt
de hoc mundo ſicut aque. qm̄ genera-
tio preterit ⁊ generatio aduēit. Vir-
derūt. Iergo. Le aque. i. i. vterq̄ popu-
l⁹ prediē p̄ fidē: et quidā corporali
viſu ⁊ timuerūt. Joipotētē viſis mi-
raculis. ⁊ turbate ſunt abyſſi. i. i. con-
ſciētie eoz commote ſūt ad penitētī
az. Cor homis abyſſus d̄r. Iheremi.
xvij. Proſūdum ē cor hoīs ⁊ iſcru-
tabile. Multitudo ſcitus aquar. i. i.
p̄dictoz populoz ſonitus fuit multi-
plex i confeſſionibus peccatoz: in ge-
mitibus: hymnis. laudib⁹: pſalmodia.
orōibus. Nec m̄ty. q̄. Voce de dēre
nubes. i. i. apoſtoli p̄dicātes. de quib⁹
Iſa. lx. ait. Qui ſunt hi qui vt nubes
volāt. ⁊ tenim ſagitte tue. i. i. verba
ſacre ſcripture. trāſeunt. ab ore p̄di-

Psalmus lxxvij.

caroꝝ ad corda audientiũ quib⁹ audie
tes in cordibus. tanq̃ sagittis pũgũ
tur ad penitẽtiam. **V**ox conitruũ tui
i. i. vox predicationis apostoloꝝ ter
ribilis et aperta facta est. **I**n rota. i. i.
in circuitu orbis terrarum. q̃ in om
nem terrã exiuit sonus eoꝝ. **E**t q̃ p
dicationẽ confirmabant miracula. re
de subiungit. **A**lluxerunt corusca
tiones tue orbi terre. i. q̃ virtutes ⁊ mi
racula quas per apostolos. ⁊ aposto
licos viros fecisti vbiq̃ resplenduer
unt et note sunt ex quibus. **C**ommo
ta est. i. ad penitẽtiam et fidem. **L**et. co
tremuit terra. i. i. terreni homines vi
sis predictis miraculis tremefacti ad
fidem conuersi sunt. **E**t q̃a fides sine
bonis opibus mortua est. **I**do s̃b dicit
Vbi. **I**n mari. i. i. gentilitate pec
catis amara p̃dicata ē. **V**ia tua. i. vide
l̃z observatio m̃datorũ tuoꝝ. **L** ⁊ se
mite tue. i. i. consilia enāgelica quib⁹
secure trāsitur per mare huius secu
li. **I**n aquis multis. **A**ug. i. i. mul
tis populis diuersarũ gentiũ. q̃ sic
dicitur ad rōanos. x̃i. **C**ecitas ex pre
contigit ĩ israel. donec plenitudo gē
tium intraret. **D**e qua cecitate s̃biun
git hic. **L** ⁊ vestigia tua nō cognosce
tur. i. i. presentia tua non erit accepta
a iudeis excecatis. **U**nde **I**o. a. **I**n p
p̃ia venit. et sui eum nō receperunt.
Et ad ostendẽdũ ingratitudinẽ ip̃o
rum subiungit. **V**bi. **D**eduxisti sicut
oues populum tuũ. **I**per desertũ ad
modũ ouũ. **I**n manu moysi ⁊ aaron. i.
q̃ **M**oyses erat dux populi. ⁊ **A**arō
frater eius sacerdos summ⁹. offerēs
hostias ⁊ sacrificia pro salute populi
israel. **A**ug. **H**oc illi populo fecisti. ⁊
te expulit a se. **T**u aut̃ cepisti esse ĩ gē
tibus. et saluifacere sunt etiā reliquie
populi gentilis. ⁊ remāsit foris ingra
ta iudeoꝝ multitudine. **A**ss. **O**idi
thum vere humanarũ rex trāsilitoꝝ

egregie: qui psalmũ hunc mirabili in
stitutione cantasti in tribulationib⁹. ex
ercitatus negasti te humanis deside
rijs nullo mō consolatum. **D**einde li
beratio tua ad perfectã dinoscit pue
nisse scetẽtã. **T**ertio sentis te tam se
liciter mutatum. nec tamen ĩ p̃speris
animum relaxas. **S**z cum te semper i
tentum ad magnalia dñi p̃fiteris: au
gumento q̃dã sapiẽtie iugiter p̃fecis
se cognosceris. **Q**uarto miracula ch̃i
sub magna exultatiõe concelebras. ⁊
cum diuersa percurris. institutiones
ch̃ristiano populo qua saluetur osten
dis. **P**resta dñe vt solita nos iuber
as pietate purgari: quatenus qui su
mus tibi actui qualitate dissimiles:
clementia tua nos faciat esse consor
tes. qui cum patre et sp̃s sancto viuas
et regnas in secula seculoz. Amen.

Etendite po
Anal. Intellect⁹. **A**sa ph
Hic. **I**ste titulus cum di
cit. intellect⁹. **A**sa ph ad intelligẽtã
nos pronocat. **Q**uia ergo intellect⁹
ē simplex. ⁊ in psalmo narratur histo
ria: necessitate compellimur oẽ q̃d i
eo scriptum ē fm̃ intelligẽtã intelli
gere. **A**ug. **Q**uis audeat velut mani
festas legẽdo percurrere parabolas:
⁊ p̃positiones que nomib⁹ suis in
dicat alius se persecutari oportere?
Parabola quippe alicuius rei simi
litudinem per se gerit. p̃positiones at
p̃blemata vel questiones dicuntur.
Quis nō his auditis vigilantiaz mi
tis intendat. ⁊ ad earum fructũ intel
ligẽdo perueniat? **B**lo. **N**arrantur
enĩ in hoc psalmo beneficia que de
p̃tulit p̃plo iudaico. **S**z q̃ hec oĩa in
figura cōtingebant illis. **A**ug. **P**o
sterior populus videlicet ch̃ristianus
amoneatur in hoc psalmo ne sp̃s alib⁹
beneficijs dei sit ingratus: cui⁹q̃ i se

puocet iracundiam. cuius obedient
et fidelit debet suscipere gratia. **Hec**
est enim psalmi huius intentio: hec viri-
litas: hic vberimus fructus. **Hi.** Si
cut igitur secundum sensum litteralem psal-
mus iste loquitur de regno dauid et
populo iudeorum. sic secundum intellectum
Asaph mysticum loquitur de regno
christi veri dauid et populo christiano.
Huic christus alloquitur dicens.
Ecce dicit. id est diligenter intelligi
te popule meus. christiane que meo
sanguine adquisisti. **Legem meam.** Ieu-
gelicam. **Lincliate.** humiliter. **Laurem**
vestram. Iam corporis quam cordis. **Lin** vba
ous mei. id est in verba euangelii que ore
proprio predicant. **Aperiam in pabulis**
os meum. sicut patet in decursu euangelii
quod christus inter pabolice docebat. **Hu.**
Loquar. propositiones. id est enigmata et
obscuritates que in figura contigerunt
iudeis. **Hi.** Lab initio. id est legis date
cuius precepta moralia christus in euangelio
replicauit. consilia euangelica suprad-
dendo. **Hier.** Hunc versiculum recitat
euangelista. **Mat.** xiii. d. christo impleti
dicens. **Hec** omnia inquit facta sunt. ut imple-
retur illud quod scriptum est. **Apiani**
in parabolis os meum. et loquar pro-
positiones ab initio. **V**idetur ergo quod eu-
gelista mattheus hoc intellexit ex per-
sona christi. **Hi.** Beatus asaph prophete nar-
ratio: in qua declarat multiplex bonitas
christi: et per oppositum magnitudo
mali: populi christiani. cum dicitur.
Quanta audiuiimus. **in veteri testa-**
mento. et cognouimus ea. **in nouo**
testamento. Modus autem cognitionis
coniungitur cum dicitur. **Prophetes nostri.**
videlicet apostoli et euangeliste. **in narra-**
uerunt nobis. Unde. **Mar.** vlt. dicit.
Euntes in mundum vniuersum: predi-
cate euangelium omni creature: et illa.
Non sunt occulta a filiis eorum. id est ab
imitatoribus: spiritualibus filiis aposto-

lorum. **in generatione altera.** la iude-
is. **Aug.** Hoc est in generatione nostra
in qua nobis data est regeneratio. **Et ipsi**
apostoli eorumque. Hi. sequaces annuncia-
uerunt nobis. **in narrantes laudes domini.**
id est sancta iesu christi sancta narrauit: laudasse est.
Aug. **Et virtutes eius.** videlicet hu-
militatem: paupertatem: charitatem: et hu-
iusmodi. **Et mirabilia.** id est miracula. **Qua**
fecit in hierusalem et iudea. **Et suscitauit.**
id est in luce produxit per apostolorum predi-
cationem. **Testimonium.** resurrectionis
eius. **in Jacob.** id est in populum
christianum qui luctatur per vitia. et le-
gem. **Ieuangelicam** que constituit in cha-
ritate et dilectione. **posuit in israel.**
id est in sancta ecclesia: que deus per fide spec-
culatur. **Q**uanta. id est valde magna et
digna. **mandauit.** id est precepit. **patribus**
nostris. apostolis. alijsque discipulis. **nota**
facere ea. id est ut nota faciant ea. **filij**
suis. quos per euangelium in christo geni-
turi. et adducti erant ad fidei christianam.
Que sunt illa magna: nisi illa que **Jo-**
hannes dicit. xv. **Hec** mando vobis. ut
diligatis inimicum: et diligite inimicos
vestros. **Et hec** voluit nota fieri. ut cog-
noscat generatio altera. **vsque in finem**
mundi futura. De qua generatione scribitur.
Filij qui nascentur. **in bapti-**
simo ex aqua et spiritu sancto. et exurgent
ad amorem celestium. **in narrabunt**
filij suis. successoribus christianis.
Hi. **Et ponant in deo spem suam.**
et non in vanitate mundana. et non
obliuiscantur opera dei. **Aug.** videlicet
creationis: recreationis. iudicii extre-
mi. et mandata eius exquirant. id est ex
amore querant et impleant: ut fides per
dilectionem operetur. **Cast.** Ipsa est dei
summi vera recordatio: si mandata eius
deuotis mentibus impleamus. **N**e
fiat sicut patres eorum. **carnales:** ut po-
te iudei. **generatio praua.** veritate
respuendo. **et.** deum. **exasperans.**

Psalmus lxxvij.

crucifigēdo saluatorem **Ihu.** **G**eneratio que nō direxit cor suū. Iad se
quendum christum. **L**z nō ē creditus
cū deo spūs eius. **Cass.** Trālatio
hebraica. hz. et nō credidit dō spūs e
ius. quia errabant in fide et moribus
Illius spūs cum deo ē creditus: qui
ex fide per dilectionem operātem ad
heret deo. **S**equitur **Fili** effrem. **Ist**
iudei aut mah christiani qui **intē dē**
tes z remittētes arcū. tanq̃ pmittē
tes se mandata dei custodire tēpore
p̃spiratis. sicut ille qui intēdit arcuz
z parat sagittam ad mittēdum pmit
tit se pugnaturum. **T**ales nāq̃ non
sicut p̃miserūt: fecerūt: sed **conuersi**
sunt in die belli. **H**oc ē in tēpe aduer
sitatis. **Q**uō āt cōuersi sunt. cōsequē
ter ostendit: dicens. **N**on custodie
runt testamētum dei. **M**oribus z vita
declinātes a lege dei sibi data. **L**z i le
ge ei? noluerūt ābulare. **T**ransgrediē
tes mādata eius. **E**t obliui sunt. **V**i
delz iudei. **b**eneficiorum eius z mira
bilium eius que ostendit eis. **I**quō vī
delz eduxit eos de egypto. **D**e quib?
mirabilib? et beneficijs dei. cōsequē
ter subdit dicēs. **O**ra patribus co
rum fecit mirabilia in terra egypti.
Et assignat locum dicens. **I**n campo
taneos. **I. i.** planicie illi? citatis. **M.**
Tanis ei ciuitas regia ē egypti. p̃t
quod tenebant ibi consilia fm q̃ di
citur **Isa. xix.** **S**tulti principes tane
os. sapiētes consiliarij. **P**haraōis de
derunt consilium insipiens. **D**einde
enumerat beneficia dei facta populo
in exitu de egypto: dicens. **I**nterru
pit mare. **I. i.** diuisit. **E**t p̃duxit eos. **I**
q̃ sicco pede fecit eos trāsire. **H**ugo
Lz statuit aquas quasi i vtre. **I**q̃ de
tinebāt virtute dīna a dextris z a si
nistris tēmeris ad modū duoz muro
rū ne effluerent sup filios israel tran
seuntes. **E**t eduxit eos in nube diei

I. i. de die. q̃ more grecoz gr̃is poni
tur p̃ ablatio. **L**z tota nocte i illumina
tiōe ignis. **M.** q̃ sic colūna nubis
p̃tegebat eos ab ardore solis de die:
sic et colūna ignis ostendebat eis vi
am in tenebris noctis. i qua trāsierūt
mare rubrum. et alijs etiam tēpibus
quādo exercitus de nocte incedebat.
Interrupit petrā in heremo. **I** de q̃
fluxit aqua tōz ipa fuisse rupta. vt ha
betur. **Exo. xvi.** **L**z adaquauit eos.
I. i. abundante potauit. **V**elut i abysso
multa. **I**n exitu hebreorum de egypto
et āt sexcenta milia absq̃ mulieri
bus et paruulis et pecoribus. z ideo
oportuit q̃ esset aqua maxia vnde pos
set adaquari. **E**t eduxit aquā de pe
tra. et deduxit tanquam flumina aq̃s.
Et quamuis tanta beneficia eis p̃
stiterit: tamen fuerunt ingrati. **U**nde
subditur. **E**t apposuerūt adhuc. **p**
recidiuū. **p**eccare ei. **p**eccato infideli
tatis. **U**nde subdit. **I**n ira excitauit
excelsū. **I. i.** deū. **I**n inaquoso. **h**oc
ē in deserto vbi erat defectus aque.
Et tentauerunt deum in cordibus
suis. **I. i.** ex p̃meditatione ex certa
malicia. **T**entare āt ē accipe experi
mentum de aliquo. **I**sti autem expe
riri voluerūt in signo sensibili: an de
us haberet curaz de eis p̃uidēdo eis
de victualibus. **I**deo subditur. **V**t
peterēt escas animab? suis. **I. i.** ad su
stētationē vite sue. tamē ipi debebāt
hoc firmiter credere et tenere ex si
gnis precedentibus. **L**eguntur autē
hoc bis petiisse. **S**emel āte dationē
legis. vt habetur. **Exo. xvi.** vbi di
xerūt. **M**oyse. **C**ur introduxisti nos
in desertū istud. vt occideres omnem
multitudinē istam fame? **E**t alias p̃
legem dataz. vt habetur. **Numeri. xi.**
dicentes. **Q**uis dabit nobis ad vescē
dum carnes. &c. **E**t quātum ad istud
secundum subditur. **E**t male locuti

funt de deo. Et modus loquēdi sub
ditur cum dicitur Loxerunt. nūquid
poterit deus parare mēsam in deser
to? i. refectiōem splēdidam carni
uz. q. erāt atreclati de esu māne: dicē
tes. Nūe. xi. Alia nra arida ē. Nihil
fēpiciūt oculi nostri. nisi man. Et q.
deus deberet hoc facere. arguebāt p.
signum dationis aque de petra. dicen
tes. Qm̄ percussit petram. i. fecit pui
ti p. Moysen. Et fluxerunt aque. Id
dicatur de prima eductiōe aque. ate
dationē legis: que tāgīt. Exo. xvi. vt
dictūz ē. Et torrentes inundauerūt.
q. aque in magna abundantia exierūt:
vt dictū ē. Nūquid et panē poterit
dare. Et modo loquēdi apparet q.
nō loquebant asseritue vt fideles. sed
magis dubitantes: et deum tentantes.
Sciendū etiam q. h. non intelligitur
de datione manne que precessit edu
ctionē aque de petra immediate p.
dictam. q. māna fuit pūs datū: vt ha
betur Exo. xvi. Et prima eductio aq.
de petra: postea subditur. Exo. xvij.
Sz p. petitiōē panis hic intelligit
petitiō cibi delicati carniū. que poni
tur Nūe. xi. Ideo sūdit. Laut para
re mensā populo suo. i. refectiōem
splēdidam et delicatam. In hebreo et
trāslatione Hieronymi habet. Laut p.
parare carnem populo suo. Conse
quenter describitur domi mansuetu
do. q. non statim puniuit eoz ingra
titudinē: sed primo impleuit petitiō
nē eoz. Et distulit. penam tempore
debito inferendā. Unde dicit. Ideo
audiuit dñs. leoz petitiōem. nō p. t.
eoz meritum. sed ad sue potētie de
claratiōē. Et distulit. inferre pēnaz
eis debitam. Et ignis accensus ē i. Ya
cob. i. i. furoz dei qui frequē i. scri
ptura per ignē designatur. accens
p. populū descendētem de Iacob
Ideo subditur. Et ira. dei et expo

silio pcedentis verbi. Et pro id ē L
dei ira ascendit in israel. ad puniēdū
ipm vt videtur infra. Et causa hui
ire subditur cum dicitur. Quia non
crederunt in deo. nec spauerunt in
salutari eius. Et miraculis ei pce
dentibus debebant credere firmiter
et sperare. q. deus non deficeret eis i
necessarijs. Et mandauit nubibus
desuper. Ip manna datum eis p. pāe
generabat sursum in aere vbi ē loc
nubium. Et ianuas celi. i. sacris. Lape
rūt. In quantum inde māna descen
dere fecit. Ideo sūdit. Et pluit illis
manna ad manducandum. Descēde
bat enim cum rore celi. vt habet. Nū
me. xi. Ros autem et pluuia differūt
solum p. multitudinem et paucitatē
materie. Ideo dicitur hic manna de
scendere p. modum pluuie. Et panem
celi dedit eis. i. formatum in celo ac
reo. Panem angelorum māducant
homō. Ip māna formabatur et descē
debat ministerio āgelico. Labarii mī
sit eis in abundātia. Ip quilibet colli
gebat quantūz edere poterat. Exo.
xvi. Consequenter ponitur exaudi
tiō petitiōis carniū cum dicitur.
Trāstulit austrum de celo: et indu
xit in xrtute sua africanū. Auster est
ventus meridionalis. quez tūc deus
cessare fecit a flatu suo. et fecit flare a
fricum. qui est ventus occidentalis:
lateralis tamen versus meridiē. quia
i regione opposita castris hebreorū
que erat versus ventū illum erat ma
gna multitudo coturnicum: quas vē
tus ille transportauit vltra mare ru
brūm ad loca vbi erant castra hebre
orum: vt habetur. Nūe. xi. vbi dici
tur. Ventus autem egrediens a do
mino arreptas trās mare detulit co
turnices. et dimisit in castra. Ideo sū
ditur. Et pluit super eos sicut pul
uerēz. i. valde abundanter. Carnes
t iij

Psalmus lxxvij.

nō mortuas: sed viuas Ideo subdit.
Et pro id est sicut arenā maris vo-
latilia pennata. Et dicit sicut arena
 maris ppter abundantiā quia inde ha-
 buerūt satis comedendū vsq; ad men-
 sam Num. xi. Et ceciderunt in me-
 dio castrorū eorū: circa tabernacula eo-
 rum. Ita q; poterant eas capere sine
 aliqua difficultate. Et mādncauerūt
 et saturati sunt nimis. Ip multi tātūz
 comederunt q; vertebant in nāuseaz.
 Im q; dicitur Num. xi. Donec exeat
 p naves vras: et vertat i nāsiā. Et de-
 siderium eorū attulit eis. I. abundan-
 tiam carniū sicut desiderauerant.
Non sunt fraudati a desiderio suo.
 q; consecuti sunt effectūz inde ad ma-
 lum iporū vt statim sedit. Consequen-
 ter describitur executio dñe ordina-
 tionis quātum ad eorū punitionē: cū
 dicitur. Adhuc esce eorū erant in ore
iporū. Ip nō totum adhuc comederāt.
 Et pbabile ē q; ipi vel plures eorūz
 actū comedebāt qñ dei punitio venit
 super eos. Ideo subdit. Et ira dei ascē-
dit super eos. I. ad puniendum eos
 potestate. Ideo sedit. Et occidit
pingues eorū. I. diuites repletos di-
 uitijs. Et electos israel. I. fortes et no-
 biles. Impeduit. quasi diceret. Sine
 acceptioe psonaz puniuit magnos et
 puos morte repētina. ppter qd voca-
 tus fuit locus iste sepulcra cōcupiscē-
 tie. q; ibi sepelierūt populūz q; deside-
 rauerat carnes. Num. xi. in fine. In
 omnib; his. I. nō obstantibus predi-
 ctis dei beneficijs et punitioib; Lpec-
cauerūt adhuc. Ex nimia ingratitudine
 et nō crediderūt i mirabilibus ei.
 apt qd. Defecerūt i vanitate dies eo-
rum. Id est q; oēs mortui sunt ppter
 Caleph et Josue q; mortui sunt ppter
 de egypto a viginti annis et supra. Et
 bene dicit i vanitate. q; dies eorū vani
 fuerunt: eo q; frustrati sunt ab hoc q;

q;rebant et expectabāt: videlicet ab in-
 gressu frē pmissionis: ad quā venis-
 sent nisi eorū malicia hoc impedis-
 set. Et āni eorū euz festinatioe. Hic. quia
 mors multorū fuit accelerata: sicut i
 rebellioe chore. Num. xvi. Et p serpē-
 tes ignitos. Num. xxi. et i peccō phe-
 gorū q; occisi sūt viginti quatuor milia
 hominū. Num. xxv. Et occideret
eos. Et alij vidētes eorū occisionē. Lq;
 rebāt eū. Ip timebāt. Et reuertebant
 aliorū castigatioe docti. Et viluculo
 I. i. solliciti. Vtiebāt ad eū. miaz ab
 eo petētes. Et remēorati sūt q; de ad-
 iutor ē eorū. Pugnas p eis p exercitū
 Pharaonis. Unde dixerūt. Fugiamus
i israel: dñs pugnat p eis p nos. cro.
 xiiij. Et de. excelsus redemptor eorū
est. De captiuitate. S; ista conuersio
 ad deū quantum ad multos nō erat
 ex amore iusticie: sed timore pene. Ideo
 sedit. Et dilexerūt eū i ore suo.
 Ip in exterioribus verbis prēdes-
 runt signa diuine dilectiois. Et lingua
 sua mētiti sunt ei. Ip nō sic habebāt i
 mente. put prēdebant in ore. Ideo se-
 quitur. Por at eorū nō erat credū.
 cum eo. p verā dilectionē. nec fide-
 les habiti sunt in testamēto ei. I. i. p
 ceptis legis q; dicit testamētū p dile-
 ctionē. Ipe at ē misericors. Ip ei p
 priū ē misereri et pcerere. Et pūius
 fiet peccatis eorū. pūiēs eos cū
 p dignū. Et nō dispdidit eos. Totalit
 delendo sic meruerūt. Et abundauit
 vt auertēt irā suā. I. effectū vidēte
 sue quā auertit p pre. Ideo sequit. Et
 nō accēdit oēm irāz suā. I. vindictā
 s; solū pte. Cū cā sedit ex pre fragi-
 litatis hūane cū dñ. Et recordat. Et
 i. ad modū rēcordātis se habuit q; ob-
 lino i deū nō cadit. Ip caro sūt. I. fra-
 giles et proni ad casum. ppter fomitē
 ex carne pcedere. ppter qd etiā pec-
 catū homis rēmediabile ē: nō at āgeli.

q̄ carnem et ossa nō habēt. Spūs va-
dens .i. tēdēs ad mortē p̄ sepationē
a corpe. nō q̄ spūs hoīs monat q̄ ē i
corruptibilis: s̄ q̄ homo p̄positus ex
corpe et spūi monē. Et nō rediens. q̄
spūs separat a corpe ad ipm nō redit
virtute nature. Quoties exacerbat
uerūt. hē sua peccata multipliciter re
iterantes. quasi dicēt. Multociēs. Un
dixit dñs. An. xiiij. Et tancū me iā
p̄ decē vices. Et tancū illud dixit an
no secundo egressionis de egypto. A
cui⁹ egressus vsq; ad ingressū terre p̄
missiōis fluxerūt āni quadragita. Ex
q̄ p̄z q̄ i residuo tpe triginta octo an
noz multis vicibus offenderunt eū:
nec oēs offēsiōes sūt scripte. Ideo
sbdit. Et pueri sūt. Iad mala p̄terita
Et tancū deū. Et scm israel. Et p̄ id
est deū s̄ctificatē israel. Exacerbaue
rūt. q̄ de sua natura dulcissim⁹ ē. Et
st recordati man⁹ ei⁹. .i. p̄ctis dñel.
die qua redemit eos de māu tribulā
tis. .i. Pharaonis quē s̄mersit i ma
ri rubro cū suo exercitu p̄ liberatiōe
populi sui. Sicut posuit i egypto si
gna sua. .i. x. plagas q̄bus p̄cussit egy
ptū. Et p̄digia sua i cāpo tancos. Et
stud supra expositū ē. Et p̄uerit in
sanguinē flumina eoz. Et hē Ero. xij.
Misit i eos cynomā. .i. muscā caninā
vel canū. Ista fuit plaga quarta egypti:
de qua dicīt Ero. xvij. Immittā
in ter i seruos tuos. et i populū tuū.
Et i domos tuas oēs gen⁹ muscarū. Et
sic int̄ illas fuerūt canine q̄ s̄ singula
rit̄ exprimunt̄. eo q̄ fuerāt alijs gra
uiores. Et ranā et disp̄didit eos. Pla
ga ranarū fuit secūda de qua habetur
Ero. viij. i p̄cipio. Et ponit̄ hic sin
gulare p̄ plurali: ranā. .i. ranas. et idē
dicēdū ē de cynomia. Et dedit erugi
ni. .i. vēto vrenti q̄ corrūpit segetes.
De ista erugie nō fit mētio i Ero. v.
q̄ solūmō ponit̄ ibi plage notabiles

cū quibus fuerūt alie q̄ nō sūt. B scri
ptē: sicut dicīt hic d̄ erugie: et i sequē
tiversu de puina. Et labores eoz.
.i. fruct⁹ per labores eoz productos:
Locuste. .i. locustis. Et occidit i grā
dine vineas eoz. Ista fuit plaga pla
ga septima d̄ qua legīt. Ero. ix. et mo
ros eoz i puina. Ista fuit plaga. viij.
d̄ q̄ hē Ero. x. In inflatiōe Hiōny.
hē In frigore folia mororū corrūpen
te. Et tradidit grādinī iumēta eoz.
q̄ aialia tūc i campis existētia ex ma
gnitudine grādinis fuerūt interfecta
vt ibidē dī. Et possessiōes eoz igni
q̄ grādo et ignis mixta pariter fere
bant: vt ibidē dicīt. Misit i eos iram
indignationis sue. .i. effectum ire sue.
Et indignatiōes p̄r plagas dictas et
sequētes. Immissiōes p̄ āngelos malos.
Ib̄ dicīt ad ofidē dñi q̄ āngeli mali fue
rūt executores diuine iusticie i p̄secu
tiōe egypti. Et fecit semite ire sue.
q̄ puniēdo egyptios declinabat ab
hebreis. Et nō pepcit a morte aiarū
eoz. Indifferēter p̄cutiēta magnos
sicut puos. Et iumēta eoz i morte cō
clusit. Ista fuit quinta plaga q̄ p̄cussit
a nimalia i cāpis: vt habet Ero. ix.
i p̄cipio. Et percussit oēs p̄mogeni
rum de terra egypti. Ista fuit decia
plaga: de qua habet Ero. ij. in medio
capituli. Immiscias oīs laboris eoz
in tabernaculis. Cham. .i. i taberna
culis egyptiorū descendētū a Cham.
quia Desraim fuit filius Cham: vt
habetur. Genes. x. Ab isto Desraim
denominata ē egypt⁹. quia ibi dñat⁹
fuit. Unde et i toto vetēi testamēto v
bi in translatione n̄ra ponit̄ egyptus.
in hebreo habet Desraim. Et abstu
lit De egypto. sic oues populū suū.
. .i. s. populū israel diligenter custodi
endo: sicut pastor custodit oues. Et p̄
duxit eos tanq̄ gregē i deserto. Ibi
pauit eos. pane celesti vt dictū ē. Et
t iij

Psalmus lxxvij.

eduxit eos i spe. Ipse dicit ad terram p/
missam. Et si timuerit. Et ei timuerit. Et
mare videtes exercitus egyptiorum a p/
pinquitate eis. tunc moyses eos assecutur
secuti sunt eis p mare: ita quod timor ille non fu
it tunc quod impediret eos a sequela. Moyses
si. Consequent ostendit bonitas dei et
ingratitude populi p ingressum tunc p
missis. Circa quod primum dicit. Et ex
duxit eos in montem sanctificationis sue.
i. in hirsam quod est metropolis indee: i quod
edificatum fuit templum in monte moria
ij. palip. iij. In monte quem acquisit de
terra ei. Ipse fuit acquisit magis vir
tute divina quam humana. Et eiecit a facie
eorum gentes. i. chananeos et alios ibi
habitantes. ut diffuse habet in libro Jo
sue. et forte dimisit eis terram in funi
culo distributionis. De qua dimissio
habetur Josue. xij. vsq ad. xvij. inclusive.
Et habitare fecit in tabernaculis co
rum tribus israel. i. in domibus et vil
lis a gentilibus edificatis. Postea de
scribit populi malignitas exercendo
peccata antiqua patrum suorum: cum dicit.
Et tenuerunt. Virtute dei diuina diffu
derunt. Et exacerbauerunt deum excessu
ipso caritatem ad iram dei missimus. Et
testimonia eius non custodierunt. i. le
gis precepta. Et auerterunt se. Scientes re
cedentes a divina seruitute. Et non seruau
erunt pactum. i. legem quam pepigerant
observare: discentes. Exo. xxij. Omnia
quod locutus est dominus faciemus: et erum obe
diētes. Quod admodum patres eorum. i.
quod adorauerunt vitulum et multipliciter
offenderunt eum in deserto. Conuersi sunt
in arcum prauum. Iper promptitudine
ad male agendum: sicut arcus cum im
petu emittit sagittam. In ira concita
uerunt eum in collibus suis. Ibi tunc
morem idolatrarum quod in collibus et lo
cis excelsis sacrificabant. Unde scribit.
Et in sculptilibus suis ad emulationem
i. ad videndum. Et provocauerunt. Et tunc

describitur pene acerbitas cum dicit. Et
dimittit deus. Ipsi dicit populi nequitiam
Et spernit. Ipsi propter suam malitiam. Et
ad nihilum redigunt valde israel. Ipsi dicit cum
p morte Josue dure seruituti aliorum
populorum: eo quod declinauerat ad idolatriam
ut patet ex decursu libri Iudicum et pri
mi Regum. Et repulit tabernaculum
sylo. Ipse capta est arca domini que fuerat in
sylo: ut habet. primi Regum. iij. Et ciuitas
sylo fuit destructa. Ibi tabernaculum
suum ubi habitauit in hominibus. quod non
placuerunt ei sacrificia eorum que facie
bant et in sylo: et propter huiusmodi sacri
ficia dicitur. Et ibi in homines habitauit. Ibi
sicut merito hominum habitauit ibi: sic
demerito eorum reliquit locum: quod sicut dicit
ij. Machab. v. Non propter locum gentem
sed propter gentem locum elegit dominus. Cass
Detrahitur est nobis ne deus offensus
corporis nostri tabernacula deserat. que
spiritus sanctus cum dei munera bene tracta
mus inhabitat. sicut dicit Ap. Templum
dei sanctum est quod estis vos. Sequitur. Ipsi
Et tradidit in captiuitatem. Ipsi. i.
fortes. Ipsi et pulcritudinem eorum i ma
nus inimici. i. arcam testamenti que erat
gloria populi israel quam cepit philis
tine. propter quod dixit. Ipsi. Regum. iij.
Translata est gloria dei israel. quod ca
pta est arca domini. Et conclusit in gladio.
i. philisteorum. Ipsi populum suum. et habitauit
in terra sua. i. terram israel. Ipsi. Ipsi
tunc ei erat spiritus seruitute philistino
rum. quod habet ferrarius non inueniebat in
israhel ne hebrei faceret sibi gladium aut
lanceam. i. Regum. vij. Inuenies cornu
comedit ignis. Ipsi accessus per philisteos
Et virgines eorum non sunt lamentate. Ipse
quibus querebat locum fugiendi: dimittit
tes occisos insepultos et illamētos
Sacerdotes eorum in gladio ceciderunt.
i. ophni et phineas. i. Regum. iij. Et vi
due eorum non plorabant. Ipsi dicitur rōne si
cut dicitur. Et de virginibus. Consequent po

niscum diuina consolatio cum **Et**
 excitatus ē tū dormiens dñs. **Quaz**
 dñi enī dimisit populū affligi videba
 tur q̄ dormiens. **Et** tū potēs. **Hic** de
 bet scribi. q̄ i hebreo ⁊ trālatiōe **Hic**
 rony. h̄i: tū fortis. **L**rapular' a vino.
Ille ei qui ē fortis robore. q̄ ē so
 pitus a vino. nō pōt vti sua fortitudo
 ne. **Et** sic videbat multis de p̄lo isrl'
 de ipso deo. q̄ diu fuerat i tali afflictio
 ne. h̄i tūc visus fuit eis quasi excitat'
 q̄ cepit eos iuuare. et aduersarios p
 cutere. **I**deo s̄dit. **Et** p̄cussit inimi
 cos suos i posteriora. **q̄** p̄cussit ph
 listeos i secretioni pte natū. **i. Re. v.**
Et cōputrescebāt p̄minētes extales
 .i. vie alui purgadi cor. vt ibidē h̄i **L**
 opprobriūz sēpiteruūz dedit illis. **q̄**
 coadi fuerit remittē arcā ad trāyt eo
 rū plaga turpis ⁊ vitupabilis ab omi
 nib' cognoscere. q̄ cū arcā remisert
 anos aureos. recognoscētes plagam
 suā vilē. q̄ h̄i factū redactū ē i scriptu
 ra. q̄ vsq; hodie vbiq; diuulgat'. **P**ost
 q̄ excitauit attētionē iudeoz p bene
 ficia multiplicē ip̄is collata a chusto
 inquit dñs: s̄m illud ad hebre. xiiij.
 Iesus chust' heri ⁊ hodie: ip̄e ē i sela
 Cōsequēt ponit itēta conclusio my
 stice de regno chusti per regnū dñi fū
 garato. videlz q̄ regnū debeat a ch̄o
 Cū dicit'. **Et** reppulit tabernaculū
 ioseph. **Hu. i.** cultū veteris legis quē
 p Ioseph q̄ sanctior fuit ceteris desi
 gnare voluit: ad significādum q̄ dñs
 neminē legalib' adherētez acceptat:
 s̄ reprobāt quātūcūq; sc̄s videatur.
Et tribum effrē nō elegit. **i.** populū
 iudaicū terrenis fructib' inhiātē. **Nā**
 effrē frugifer interpretat'. **E**d elegit
 tribuz iuda. **i.** populū ch̄stianū ger
 mitū in fide a chusto: q̄ de tribu iuda
 descēdit s̄m carnē. **Cas.** Illā tribum
 ch̄stianoz elegit. q̄ et confessiōe fuit
 hūilis: ⁊ cōuersatione laudabilis. **Et**
 similit' elegit. **L**mōtē syon. **i.** ecclesiāz

catholicā fide deū contēplātē. ⁊ vitā
 eminētē. **Hug.** Quem dilexit. **I**on
 de ad Ephe. v. Ch̄stus dilexit eccle
 siam: et seipm tradidit p illa vt eam
 sacrificaret. **Et** edificauit. **p**er sacra
 mētoz perceptionem. **L**sanctificiū su
 um. **i.** populū catholicū. **S**icut vni
 cornis. **q̄** sicut hoc animal habz vñū.
 cornu in fronte: sic spes fidelis popu
 li erecta ē ad vñū quid. de quo dicit'.
 in alio ps. **V**nam petij a dño hāc re
 quiraz. vt inhabitem i domo domini
 oib' dieb' vite mee. **Et** hūc populū **L**
 edificauit i terra. **i.** i ecclia presentī.
 quam fundauit i secula. **q̄** ecclesia sp
 durabit. nō in militia: sed in triūpho
De qua i alio psalmo legitur. **D**eus
 fundauit eā i eternum. **Et** ad hāc ec
 clesiam fundandam. **L**elegit. **D**eus pa
 ter dauid. **i.** hominez ch̄stū de quo
 in euāgelio ceci dixerunt. **F**ili dauid
 misere nobis. **H**unc dicit'. **L**seruum
 suum. **q̄** ad redimendū gen' hu
 manum accepit formam serui de pro
 genie dauid. **Et** sustulit eum de gregi
 bus ouiuūz. **et** de leo loco vbi seque
 batur. **p**ost fetantes. **i.** post oues fet
 as. **L**accepit eum. **T**ranslatio hebrai
 ca habet sic. **Et** tulit eum de gregib'
 ouiuūz. et sequentem fetas adduxit
 eum. **Cas.** **P**er istam similitudi
 nem Dauid filij Jesse sicut et in alijs
 locis dñi saluatoris nobis sacramen
 ta panduntur. **Nā** Dauid sublatu
 ab ouib' puenit ad regnū: dñs noster
 fund' ab officio pastoris: sedet ad dex
 teram dei patris: qui est verus rex
 regū et dñs dominātium. **N**ec vacat
 q̄ dixit oues eius fuisse fetas. **Dñi** cū
 grex spiritali gfa fecūdos filios no
 scit h̄e copiosos sic i cāticis cant. de
 eccia legi. **D**ētes tui sic grex detōlaz
 ascēdēs de lauacro. q̄ omēs geminos
 creat: ⁊ stēilis n̄ ē i eis. **Hug.** **Q**ui
 enī gregis pastor: em videlz dominuz

Psalmus lxxviij.

saluatorem deus pater misit **A**scer-
re. **I.** ut pasceret. **Jacob** seruus suus
I. populum christianum in malicia hu-
ius vite luctantem contra mundum:
carnem: et diabolum: quem suo corpe
et sanguine pascit in pñti vita. **Let israel**
hereditatē suā. **Cass.** i. futuram fide-
lium congregationem que domi con-
templatione pascenda ē: quam ipse in
eternum possidebit. **Et pascit eos in**
innocentia cordis sui. q. ipse est agn⁹
sine macula. et hoc docuit fideles qd is-
pse egit. **Illa enim puritas:** illa sancti-
tas: illa de celo veniens maiestas hoc
pbatā ē docuisse quod gessit. hoc ges-
sit sine dubitatione quod docuit. **Pa-**
uit enim preceptor egregius quos do-
cere dignatus ē: sicut ipse testat. **Non**
in solo pane viuit homo: sed in omni
verbo dei. **Sequitur.** **Et in intellectib⁹**
manuum suarum. **Intellectus ma-**
nuum actualis: signat sanctitatem: ad
quā fideles suos put ipse tribuit glo-
riosa imitatie. **Perdurit.** **Sz nec v-**
stud dauid tempali regi potest vllate-
nus conuenire: immo potius euz ad
dominum christum referantur cūcta
sibi decora parilitate consentiunt. **In**
nō nullis psalmis solem⁹ exquirē qd
nos amonet celestis auctoritas: **H**ic
le fecit in trinitate expositio magis q̄
principiū psalmi esse videat. **Dicit enī**
in pabolis se et ppositiōib⁹ esse locutu-
rum: ut vniūsq; velociter cognosce-
ret facies psalmi. cū forma ipsius exp̄s-
sa fuerit dictiōis. **Unde pro suis deli-**
ctis expulsos hebreos: et intromissos
asserit christianos. **Amen⁹** q. plixitatez
eius in quo dñi historia referē: noui te-
stamēti grā declarat. **Nā sicut in dō**
actibus declarant dñi futura myste-
ria: ita et p miracula q̄ iudeis concessa
sunt christiano populo sacra pādunt.
Hic. **Dñi igit ad christū dñm referē**
da sunt: qm paternum pñlio ad redem-

ptionē nrām elect⁹ ē de grege mortu-
lū carnē sumēs. pascensq; populū vi-
torum supplātatorē aut mēte dei vi-
dentē. qui nūc eccliam suā madatis su-
is inherētē in bonitate cordis sui pa-
scere: et i celesti hierusalē commutare
dignetur. **Ipi glā et hōr cū pie etnoz**
spūsāto i secula seculorum Amen.

Deus venerūt

Titulus psalmi. **Asaph.**
Dñi. **In pcedēt psal. egit**
ppha de i gratitudine populi iudaici et
illoz repulsiōe. **H**ic puidens eoz re-
pulsionē deplorat eā: et deplorādo p-
dicit ipam. **Et ē iste psal. secūda in q̄b⁹**
agit de lāmētatiōe. **Sūt ei tres tales**
psalmi. q. ter repulsi fuerūt iudei. **Pr-**
mo per caldeos sine babyloneos. **Se-**
cundo p Antiochi. de q̄ agit in pñti
psalmo. **Tertio p romāos:** de quo a-
git psalm⁹. **De⁹ repulisti nos.** **Inten-**
tio psalmiste ē monē nos vt bōis pro-
ximoz pgaudeam⁹. et malis eoz p-
do-
leam⁹. **Asaph ei q̄ figurā tenz fideliz**
pploz: i pma pte diuiserat quāta po-
pulus iudeoz et citas hīrlm pulserūt
tēpibus **Antiochi regis.** **Un p dīcēs**
futura q̄ trāfacta more pphētico ait.
Expositio lralis hui⁹ ps.

Deus venerūt gētes. **I**videlz rex
Antioch⁹ cū suis q̄ erant genti-
les. **Nā.** **In hereditatē tuā.** i. i iude-
az: que dei hereditas dicebat: eo q̄ cā
filijs israel dedit. **Et q̄ i ea fides et cul-**
tus dei viguit. **I**deo **Idit.** **Polluerūt**
tēplū factū tuū. **Cass.** q. posuerūt in
eo nephāda simulacra: vbi colebat
ver⁹ dei tibi imūda adoraē spūs. **Hic d**
Antiocho i Machab. li. legē. **Iussit**
edificā aras et tēplaz idola. vt imola-
rēt carnes suillas. **Seq̄ dolēda ni-**
mis et iniuriōsa cōparatio. **P**osuerūt
hierusalē in pomoz custodiam. **Po-**
morum custodia dicitur tugurium:

ad sibi cultores ortorum de fratribus eo
ponunt ad custodiendos fructus et ad
vitandum solis ardorem. quod videlicet
tugurium pomis collectis tanquam iuti
le derelinquunt. Sic et gentes que hiero
solyman vastauerunt: illam templi pul
critudinem singularem sic contempni
bilem putauerunt tanquam casellulam po
morum que vilis atque despecta estate
transacta deseritur. Unde et Isai primo
dicitur. Relinquetur filia sion velut
vinbraculum in vinea. et sicut tugu
rium in cucumerario. Postquam de diuini
templi iniuria conquestus est venit ad
horum necessitas eas per sacrilegij culpas
homicidij reat argueret dicens. **O**
suerit morticina seruoꝝ tuorum. **Hu.** i.
corpa occisa non sepeliebantur: sed relique
runt ea in **lescas** volatilibus celi: et car
nes scorum tuorum. **Dederunt** bestijs fre
Unde adhuc subdit. **Et** fuderunt san
guinem ipsorum. **videlicet** scorum ita abundan
ter. **Legit** aqua. **Et** non solum in citate: sed
etiam in **circuitu**. i. circa muros. **Hie**
rusalē: et non erat qui sepeliret. **p** mul
titudine infectorum. **Facti** sumus o probru
vicinis nostris. **Hi**. i. philisteis in cir
cuitu iudee habitantibus: que faciebant a
iudeis suas derisiones. **sublaminatio**.
i. modus derisionis dictus a rugatione
nasi. **et illusio** his que in circuitu nostro sunt.
Cass. Gloriam illam hierosolymorum to
to orbe mirabilem usque ad irruptionem di
cit venisse vicinorum: ut quanta per nobis
litate respiceretur: tanta per abominationem
sordet: sic et. **Idem**. in lamentationibus
ait. **Quo** sedet sola citas: que abundauit
populis. facta est ut vidua: que multipli
cata erat in nationibus. **Hu.** **et** quod dñe
irascaris. **sustinendo** populū affligi pro
peccatis suis. **in fine**. i. pseuerabit ne
ista vastatio accedat velut ignis ze
lus tuus. i. indignatio tua: ita quod non mi
tiget neque extinguat. **Hi.** **consequenter**
imploꝝat dñā iusticiā per hostes: dicens

Effunde irā tuā. i. videlicet. **Li** gētes
i. supra gentes. **quā** te non nouerunt. **quod**
non habebant fidem vni dei idola colen
tes. **et in regna**. quantum ad maiores qui
talia fieri crudeliter ipebant. **quā** no
me tuū non inuocauerunt. **Cass.** ut sic
nos illi comprimant ita tuis virtutibus
obruantur. **Hi.** **Et** bene debes exur
gere ad vindictam super eos. **Quia**
comederunt **Jacob**. i. populum dei
scendētem de iacob: quem dicunt co
medisse: eo quod bona diripuerunt. et po
pulum in magna parte occiderunt et ca
puauerunt sicut tyrānus dicitur come
dere subditos suos. **Cass.** Pro gente
que peccauerat gratissimum patriarche
nomen obiectum est: ut recordatio sanctis
simi viri populi sui delicta mitigaret. **De**
quitur. **et locum** eius desolauerunt. **Desolationē**
deplorat pulcherrime ci
uitatis et templi eius: quando impia
dñatione gentiliū: habitatio eius inuim
suorum nudata est. **Hug.** Sicut. i. ma
chabeo. primo dicitur. Fugerunt habi
tatores hierusalem: et facta est habita
tio exterorum. et reliqua. **Petita** videlicet
de inimicis. imploꝝat **Asaph** dei misericordiam
erga ciues: dicens. **Ne** memineris ini
quitatum nostrarū antiquarū. **Hug.**
Nō ait preteritarum que possent etiam
esse recentiores: sed antiquarum. hoc
est a parentibus veterum. **Cito** antici
pent nos misericordie tue. **Cass.**
Qui timet iudicium domini: anticipa
ri se eius misericordiam recte deside
rat. quia nisi indulgentia preueniret
peccatores in iudicio non absoluit er
ratem: addit quoque causam dicte peti
tionis. **Quia** pauperes facti sumus mi
seris. **et** ideo anticipet nos misericor
die tue. **Et** ut **Augustinus** ait. nostra
paupertas id est infirmitas. eo mis
erante adiungetur ad eius precepta fa
cienda ne ad iudicium eius veniam dñā
di. **Cass.** **Et** notabile dicit nimis. ne

Psalmus lxxviij.

quis se putaret de pbitate aduuz su
or debere presumere cum se bonis
meritis fuitis paupem esse cognosce
ret. Adiuna nos. Qui enim adiunat
etiam per seipm aliquid agit. Dug.
Deus operatur nobiscum. q. pmo ad
chor. iij. dicunt Dei sumus adiutores.
Ad liaz vero dicit Asaph in per
sona populi nimium afflictio ante
cipient nos mie tue. Nic. ne ex ni
mita tristitia absorbeamur per impar
tientiā seu desperationem q. patipes
facti sumus nimis. i. spoliati. et affli
cti. Adiuna nos de salutaris noster.
Iqui saluasti nos de egypto et i picu
lis preteritis. q. sine te nihil possum.
Et ppter gloriam nomis tui dñe li
bera nos. Iqui dicat tu nomiaris deus
noster. et nos populus. et ideo nostra
liberatio ptinē ad gloriā nomis tui.
Et ppter esto peccatis nostris. sine
quibus in hac vita nō sumus. ppter
nomē tuum. i. ppter tuā bonitatem.
nō ppter nrm meritū. Cass. Ideo
enim salutaris. i. saluator dicit: q. i se
sperantes saluat. et imitētes peccatorū
penas conuertit in pnia. Reddit cau
saz cur petierit plebē domini debere
liberari: dicens. Nequādo dicat i gē
tibus. Ni. tantē gētiles. Vbi ē deus
eorū. Iquasi diceret. Nullius momēti
et xutis ē. ex quo non saluauit popu
lum suū. Cass. Dicendo enī: vbi est?
putatur a perfidis aut pns non esse
aut nō posse defendere. Sequitur. Et
innotescat. scz vindicta tua. In natio
nib. Ipfidis. Ni. ita q. apd oēs nati
ones manifesta sit. Coram oculis ho
stris. Ultio sanguis seruoz tuorū
qui effusus ē: introeat in conspectu
tuo gemitus compeditorum. vt a vi
culis absoluant. Col. Trāstatio rōa
na sic hz. Uindica sanguineij seruoz
tuoz qui effusus ē. Dic. Iudiciū hic
inuocat quo sanguis martyriū exqui

ratur a dño: q. in Apoē. ait. Quiesce
te modicū dōec impleatur numer⁹ cō
seruoz vestrōrum. Intret in conspe
ctu tuo gemitus compeditorū. Iqui te
per longas lachrymas requētes ab
soluti: et tecum esse desiderāt. Sequit.
Secundū magnitudinē brachij tui
Mi. i. fortitudinis tue que per brachi
um designatur. posside filios morti
ficatorum. vel morti punitorum. fm
trāstatiōem romanā. i. occisorum.
Cass. Dicit ne filios eorū dñs a sua
possessione piciat: qui pro confessio
ne eius morte puniti sunt et mortifi
cati. Innumera enim tunc ibi turba
martyrum fuit: quorū posteros desi
derat sub dñi custo dia manere ne ali
quo errore vitientur. Nic. et redde
vicinis nris. i. s. philisteis et alijs na
tionib. i. circuitu iudee positis. Du.
Septuplum. i. vindictā perfectā in
pnti: ne in futuro puniant. i. sinu eo
ruz. i. in secreto pectoris vbi recog
noscat se peccasse. Et redde siltē ipis
Limpropiū ipoz qd exprobrauerunt
tibi dñe. Dic. Tibi enī exprobrāt
qui martyres tuos i qbus hitas affli
gūt. Cass. Qui ē fuerit increduli fac
deuoti. et ipi q tibi fecerunt iniurias
dicant laudes. Tūc ei dñs glōse vidi
cat. agnoscat: qñ maledicorū ore lau
dat. Dug. Postea Asaph in exultā
tioe pcludit lamētatiōē suā. Deo
autē popul⁹ tu⁹. Iquē tibi peculiare ē
legisti sicut dī dentro. vij. et xvi. et
oues pascue tue. Ni. q. māna celesti
nos pascuis. cōfitebimur tibi. plessi
ore laudis. In seculū. Inō semel: sed
futuris tēpib. In generatiōe et genē
rationē. i. i generatiōib. succedētib.
Cass. Vel de futuro seculo istd accipi
pti: i. genētiōe et genētiōez. i. i futuro
seculo. Lānciābim⁹ laudē tuā. illa bñ
simā psalmodiā quā chor⁹ scōz sine
cessatione dicitur. ē. Nic. Voluerit

potest exponi psalmus iste ut sit orō
eccie contra infideles sacra loca de/
struentes. vel eccie deplorantis stra/
gem filioꝝ suorum que quotidie fit
per peccatum. ppter quod in princi/
pio huius psalmi hāc deuastationem
lamentatur. et deinde humiliter et de
uote p̄ restauratiōe deprecatur. et i fine i
spe exauditiōis grāy. laudes se pmit
tit dño reddidit. **Cass.** Cōmonemur
itaq; charitatis studio: eccie dei do/
nis letari: et iterum calamitatib; eius
vehementer affligi. **Legitur enī.** Felices
qui gaudent i pace tua. et felices
omnes qui contristabūtur i omnib;
flagellis tuis. Quapropter conuenit
ut quod vnicuiq; fideliz prouenit
ad nros dolores proximitatis studio
transferamus. sicut **Aposto.** dicit Si
quid patitur vnum mēbru; spatiunt
omnia mēbra. et si gloriatur vnu mē
bru; cōgaudent omia mēbra. **Hic**
eniz charitas illa p̄cella conquiratur
hinc p̄dicata vnitatis inuenitur. hic et
illa celestis affectio gignitur: q̄ locu/
pletat eccia dñi nostri iesu chr̄i: cui ē
honor et gloria i secula seculorū. **Ame.**

Qui regis isrl.
Titulus In finem p̄ his
qui cōmutabunt testioniū.
Asaph p̄ assyrijs. **Aug.** Cantatur B.
ps de aduētū dñi saluatoris nri iesu
christi: et de vinea. i. de eccia ei. **Hic**
unde sēsus dicti tituli talis ē. **Psalm**
m̄ iste dirigēs nos in finē. i. i chr̄z q̄
ē finis legis. ē testioniū **Asaph.** i. fide
lis populi testantis christi icarnatio
nem. p̄ his. i. ad utilitatē eorum: q̄ cō
mutabunt de infidelitate ad fidē: de
peccato ad penitētiā. Et cātatur eti
am p̄ assyrijs. i. p̄ his q̄ dirigūt se ad
christū. **Nā assyrij** interpretant dirigē
tes. **Intendit ei** monē nos ut i meli
us cōmutemur. et ad chr̄m dirigamur

Premittit ei pmo orō psalmi dicē.
Qui regis. **Cass.** Quāuis oia in
dei ptate sint posita. illos tñ di
rigē dicitur. q̄ se tractare celesti puer
satiōe nouerunt. **Ideo enī** subiūctus
ē **israel.** Ip̄ ip̄os p̄ itiregit q̄ enī pu
ro corde respiciūt. **Nā isrl** vir vidēs
deū interpretat. **Litende.** **Asch** dicēt su
pra nos lumē tue pietatis infide. ut q̄
p̄ nos sum? tenebrosi: aspectū tuū redda
mur claritate cōspici. **Seq̄.** **Aug.**
Lq̄ dūducis. Ip̄ doctrinā ap̄loꝝ. **Velut**
oues. In simplicitate cordis. **Joseph**
Iq̄ augmētū interpretat. **Cass.** Fidele po
pulum debem? aduertē: qui sic in cau
las domi dūducitur. quasi oues ad pa
scua p̄gregent. Et nō appia x̄ba singu
lis data fuisse p̄sonis. **Regit q̄ israel**
ē dūducit q̄ **Joseph** ē. **Addit.** **Qui se**
dis super cherubin māifestare. **Cher**
ubin plenitudo scie interpretat. **Blo.** i.
charitas in qua christū dñz sedē ma
nifestū ē. **Cass.** **Sz** qm̄ adhuc i secre
to sue maiestatis erat: rogat ut bñfi
cio scē icarnatiōis appareat. quatin?
fideles suos firmissima credulitate p̄
firmet. **Cui** at christū spūali x̄tute ma
nifestari d̄p̄cat. dñr at cū dīc. **Corā** ef
frai beniamin et manasse. **Je** **ffraim** fru
ctificatio interpretat. beniamin fili? de
xtē manasses x̄o oblit. **Ad** **Appare** ē
corā fructificatiōe: corā filio dextere:
et coram oblitio. **Col.** **Illi eniz** ido
onci sunt videre te quia fructus di
gnos penitentie faciunt. et hi qui in
scō ope fortes sūt. et hi q̄ p̄t amorem
spūalē semetip̄os obliuiscunt. **Seq̄**
Excita dñe potentiā tuā et veni ut
saluos facias nos. **Blo.** **Reperit**
ap̄t? qd̄ orauēat. **Ordo talis ē.** **Veni.**
tu ipe i carne ad saluādū gen? hūanū
Et excita. i. oñde **potentiā tuā.**
in resurrectione quia visus es infir
mus in passione. **Hi.** **Et cum vene**
ris. **Deus** virtutum conuerte nos.

Psalmus lxxix

a culpa ad gratiā: et a luctu ad leticiā
Et ostende faciem tuā. **Hu.** i. filius
 tuum per quē cognosceris. **L.** si hoc
 facis. **Salui** erimus. **L.** per fidez qua sal
 uantur credētes. **O** mne deus vir
 tutum. **Humanarum** et angelicarum
Leniusq; irasceris. **I** d est iratus appa
 rebis. **Super** orōem serui tui? **Cass.**
 vt n̄ nulla iā prouenire facias que p
 prophetas cōmisse cognosceris. **E**t
 intinere pietatem ac desiderium suppli
 cantis. **Frater** sibi dominum crede
 bat: quoniam humano generi sibi ueni
 re tardabat. **E**t quousq; etiam. **O** i
 bis nos pane lachrymarum. **P**anis
 enim lachrymarum vita est plena do
 loribus sed tamen in ea domini mis
 seratione cibamur quando claudibus
 erumusq; non extinguimur. sed po
 tins erudimur. **S**equitur. **L.** et potum
 dabis nobis in lachrymis in mensu
 ra. **Q**uid est mensura? **I**n distribu
 to mō: sicut dicit apostolus. **F**idelis
 deus qui nō patitur uos tentari su
 pra id quod potestis ferre. **Aug.**
Ipsa enim est mensura pro viribus
 tuis vt erudiaris: nō vt opprimaris.
Hu. **U**el potum dabis nobis in la
 chrymis in mensura: vt quātitas pe
 ne respondeat quātitati culpe. **S**eq̃
Au. **P**osuit nos in contraditio
 nem vicinis nr̄is: et inimici nostri s̄
 samnauerūt nos. **I** q̃ gentiles peradi
 cebāt apostolis cum predicarēt mor
 tuū resurrexisse chr̄m. **E**t s̄samnādo
 eos: dixerunt. **Q**uis ē iste nouor̄ de
 mōior̄ nūciator? **Q**ui sūt isti colētes
 mortuū: adorātes crucifixū? **C**ōtra
 dicebat sed p̄dictor vincebat. q̃ signa
 seq̃bant. et ex p̄dictore fidelis efficie
 bat. **D**einde repetit versū sup̄ dictū
Dñe de? **S**icut p̄uerte nos: et onde
 facies tuā et salui erim? **Cass.** **P**etie
 presētiāz chr̄i aduenire. **I**psa ē facies
 p̄ quā salui facti sum? **I**psa p̄ quā la

q̃os mortis euasimus. **I**psa deniq; q̃
 et indignis et p̄sistentibus celoz regna
 largit̄. **Nic.** **C**onsequēt describitur
 p̄cessus eccl̄e ante chr̄i aduētū. q̃ p̄
 puo noīe dī synagoga que etiā eccl̄a
 noīat. q̃ vna ē eccl̄a verēis et noue
 stamēti q̃ frequent vinea dī dicit de q̃
Greg. omel. vii. s̄r euā ita dīc. **Q**uis
 x̄o p̄issimilias similitudinē redius
 tenz q̃ cō ditor n̄r. q̃ regit q̃s p̄didit.
 et electos suos sic i hoc mūdo possit
 det: q̃i s̄biectos dñs i domo: q̃ habzvi
 neā suā: s̄z eccl̄az q̃ ab **Abel** iustoz
 q̃ ad vltimū elēm q̃ i fine mūdi nasci
 tur? ē: q̃t s̄cos p̄tulit q̃si tot palmītes
 misit. **D**e hac ē eccl̄a dīc. **V**inea. **I.**
 pulū israel dī cultorē. **I**nt̄ illud. **I**sa.
 .v. **V**inea dñi exercitū dom̄ israel
 ē. **D**e egypto trāstulisti. **I**educēdo po
 pulū illū mirabiliter in signis et por
 tētis. **L**ecicisti gētes. **I**d fr̄a p̄missiois
 videlz amorē: et hē: iebuzē: plur
 resq; alias. **L.** et plāstisti eā. **I** dando po
 pulo israel in terra p̄missionis gēte.
Iosue. xi. **D**ux itineris fuit i p̄spe
 ctu ei? **I**n columna nubis p̄die: et in
 colūna ignis per noctē. **E**rod. xii. **L.**
 plantasti radices ei? **I.** s̄cos p̄res vi
 delz **I**osue et s̄iles: q̃ i cultu dei et hōe
 erāt radicati. et impleuit terrā p̄ mul
 tiplicationē plis. **Hu.** **A**peruit mō
 tes. **I.** p̄phas. **L**ymbrā ei? **I.** cēimōia
 lia et figure: q̃ i ymbria et obscuritate lo
 cuti s̄t. **L**et arbusta ei? **I.** ei? excremē
 ta. **L**ed: os dei. **I.** **M**oyse et **A**ron
 q̃ alijs fuerūt clarior̄. hos eripuit s̄
 vinea crescēdo. quia. **E**xtēdit palmi
 tes suos. **I.** filios. **L**vsq; ad mare. **I.**
 mediterraneū. **L.** vsq; ad flumē. **I.** s̄z
 eufratē. **L**pagies. **I.** gēnētiōes. **L.**
 Iq̃ s̄bingauerunt sibi moabitas et ar
 monitas. **S**z lz ita ēēt dilatata: n̄ p̄
 p̄cā sua male tractata fuit ab inimicis
Ende querit. **Nic.** **U**t quid dei
 struxisti maceriam eius. **I** d ē lapidei

am clausuram vinearum subtrahēdo
angelorum custodiā: eo quod populus erat
ad idolatriā conuersus. **Uel** per maceri
am intelligitur clausura hierusalem
quā destruxerūt caldei. **Caf.** **Et** vin
demiāt eam. **I.** diripiunt et concu
cant eā. **Loēs** qui pretergrediuntur vi
am. **Gentes** signat quā in circuitu ei
habitabant. **Ext**erminant eā. **I.** cō
terminos et patriā suā ubiq; disp/
sit gentes iudeorum. **Laper.** **I.** Vespasi
anus veniēs. **De silua.** Gentium, pec
catis idolatric opaca. **Aper** ei dicit
eo quod in locis asperis cōmoret. **Et sin**
gularis ferus. **videlz** Titus fili⁹ ei⁹
depastus est eam. **q** reliquias belli
tāta depopulatione. i. destructione cō
trinitur gēte et citate quā herbarum par
bula terribili depastio depsumēt. **Nic.**
Quod aut de ecclesia ante aduentū chri
i. synagoga iudeorum dictū ē hoc de ec
clesia catholica potest expōi hoc mō
Vinea de egypto trāstulisti. **I.** eccle
siam tuam de infidelitate gentium ad
fidem. **I**deo subdit. **Leic**asti gentes
de infidelitate sua. **Et plā**sti eā. **per**
apostolorum p̄dicationē. **O**ux itinēis
fuiſti. **I.** saplis. quod **Mar.** ultio dicit. **U**
lī aut p̄fēcti p̄dicauerūt ubiq; domino
cooperāte et sermonē confirmāte se
quentibus signis. **O**peruit montes
vmbra eius. **I**conuertēdo mūdi prin
cipes. **Et arbusta** ei⁹. **I.** populū vul
gare. **I**nsuper. **Et cedros dei.** **I.** ma
ximos sapiētes: videlz Dionysium
August^m. et alios plures. **Nic.** **Ex**
tendit plamites suos. **M**os sumus
palmites qui ex vinea illa frōduim⁹
Vsq; ad mare. **I.** vsq; ad baptismū
quod mare i Apocalip. baptismum signat.
Et vsq; ad flumen. **pp**agines ei⁹. **U**t
qui i ea r̄nascerētur baptismō ablu
erent. **Nic.** **Sz** quā ex credētib⁹ mul
ti declinauerūt a fide et morib⁹. **I**deo
subdit. **Et** quid destruxisti. **I.** destrui

pmissisti **L** maceriam eius .i. clausura
 virtutum **L** vindexiam eam oēs q̄
 p̄tergrediunt vīā .i. spūs maligni q̄
 discurreunt ad destruedū ecclie fructū
 q̄rētes quē deuorēt **E**xterminauit
 eā aper de silua .i. porcus siluestris:
 qui ē animal immunduz: p̄pter quod
 signat demonem tentantem de luxu
 ria **L** singularis ferus depast' ē eaz
 .i. demon tentās de supbia: que etiā
 bonis operibus insidiat vt pereat **I**
 ste x̄sculus potest ad lram legi de ec
 clesie et monasterijs **H**ugo. Quia cū
 demones qui tētādo p̄tergrediunt vīā
 cogitationū nostraz: vindexiāt ani
 mas subditoz p̄pter defectū platoz
 qui in sp̄iali officio nō custodiūt gre
 gem sibi commissum **I**deirco **E**xteri
 minauit .i. extra terminos possessio
 num posuit eccliaz vel monasterium.
Iaper d̄ silua .i. principes seculares
 Quō hoc fit inbunigit dicens **L** sin
 gularis fer' .i. tyrān' per se et suos
 ministros. qui singulares sunt per su
 perbiam et crudelitātē **L** depastus est
 eam **L** expendens et rapiēs bona ei'.
Et bene dicit exterminauit. q̄ reue
 ra monasterium vel ecclia nō ē domi
 na reddituum suoz. sed tm̄ procura
 trix vel dispensatrix p̄ principib': mi
 nistris: et ministris dominoz qui ei'
 bona expendant **H**ic. Consequen
 ter describitur status ecclesie p̄fect'
 per aduentum christi. quaz perfectio
 nem petit **I**saph de mote dicens **D**e
 us virtutum conuertere. **I**per conde
 scensionē bonitatis tue **L** respice de ce
 lo et vide **I**oculo tue clementie **C**ass
 quib' fluctibus laboret humanitas:
 quibusq; peccatis ad īferna rapiatur
L et visita **H**ic. in p̄pria persona **L**
 vineā istā q̄d factū ē i sua benedicta
 incarnatione quā visitauit nos oīs
 ex alto. sicut dicitur **L**uce. primo.
Hugo. **L**et perforce eam quam

Psalms lxxx

plantavit. **I.** i. inchoavit. **D**extera tua
I. i. apitatio tua. **Hic.** Status enim
veteris testamenti fuit imperfectus:
fuit q^d dicitur **Mat. v.** Non veni sol-
vere legem. sed adimplere. **Cerimoniae**
alia vero quae tñ figuralia erāt adim-
plevit i sua incarnatione. et passiōe. cu-
ius erant figurē. et sacramēta effici-
entia instituit. videlz baptismi et imo-
lationis corporis et sāguis sui q^d con-
ferūt grām. et introducunt ad gloriā:
quod si poterat facere imolatio agni
paschalis. ceteraq^{ue} sacramēta veteris
legis propter quod dicuntur egena et
infrima: sicut apostolus ait ad Galat.
iii. **L.** hec perfectio facta ē **sup** fi-
lium hominis. **I.** i. sup christū. qui i euā^g
vōcatur filius hoīs. **I.** i. virginis. **Alij** sūt
filij hoīm. s. viri et mulieres. **Quē** do
minum christū **L.** confirmasti tibi. **I.** ap-
pōstoli. **Mat. iij.** **Vide** ē fili^{us} me^{us}
dilectus. **Vel** hūc filiū hoīs. **O** fili dei
L. cōfirmasti tibi. **I.** i. immobiliter assum-
psisti: q^d humanitatē quā semel assum-
psit nunq^{ue} dimisit: vt damascē. dicit.
Unde et in triduo mortis christi aīa
erns in limbo. et corpus i sepulcro
fuerūt coniūcta. **Abbo.** **Qu.** Et vt ita
perficias eccias. **I.** i. nēcessa igni. **I.** i. pec-
cata pueniētia ex cupiditate seu amo-
re accēdēte. **L.** et suffosa. **I.** i. peccata p/
ueniētia ex timore prae hūilitate. **Mā**
oīa peccata vel ex amore: vel ex timo-
re committunt. **L.** ass. **Hec** enī pecca-
ta. **Ab** increpatione vultus tui peribūt.
I. i. quando peccatoribus dicitur es.
Ite in ignē eternū. qui patius est dia-
bolo et āgelis ei^{us}. **Adhuc** petit **Asaph**
a deo patre aduentum christi dicens.
I. i. at manus tua super virū dexte-
re tue. **I.** i. vt mittē digneris filium tu-
um ad redēptionē mūdi. **Dug.** qui
ē dextera tua. **I.** i. coequalis tibi in di-
nitate. **Et** quis sit iste vir. declarandū
būngit. **L.** et p id est **L.** super filiū ho-

mis .i. f. gloriose virginis **Mari**e. quē
cōfirmasti tibi. sicut s̄ expositū ē. Et
scū hoc feceris. n̄ discedimus. .i. n̄
discedemus. **La** te. cunctes post idola
vel ceremonialia. vniūficabis nos.
Anonabis lauacrū regenerationis. L
et nomē tuū inuocabimus. scū grāru
actione. Et q̄ a nobis nō ē vt tibi ad
herēamus. Ideo. **D**omine deus vir
tutum. qui solus potes de incredul
litatis morte liberare. cōuertere nos.
Al. ad te p̄fecte diligendū. et ostēde
nōbis faciem tuā. p̄ apertā visionē.
et saluērimus. q̄ i clara visio ēz per
fecta fructione dei consistit eterna sa
l̄. **Ca**. Que suauitas: q̄ sit utilitas
veritūci huius hīc dāf̄ intelligi. qm̄
in hoc p̄s triplici eū repetitione me
moriauit. vt quasi prati floriferi plani
ciem tēsa per ordines certos iocun
ditas rosei coloris ornaret. In ista si
quidem breuitate regulā totius reli
gionis exponit. Prīmū ē enī vt nos
dominus conuertat. Deinde vt ostē
dat faciem suā. Tertium vt saluos faci
at. Non enī anteq̄ conuertat oñt̄ fac
ciem suā. nec saluat. nisi nos prius lu
minē sue pietatis inspexerit. Quia p̄
ter versus iste mēte credēd̄ ē. q̄ per
ip̄m sub breuitate petim̄. quicquid no
bis expedire mōstratur. **D**ier. **T**ibi
ḡ dñe deus p̄z om̄ps supplices depica
mur. quatinus ip̄m dñm n̄m. **J**esum
christū qui ē imago tua: qui ē facies
tua: qui est illuminatio vultus tui in
quo manes: et qui manet in te nobis
ostēdere digneris: qui purificatis mē
tibus nostris dignet̄ illabī: se q̄ nob
mundi saluatore ostēdere. nosq̄ ip̄i
ratioē scā saluare. **I**pi gloria et ip̄ius
tecū et cū sp̄s scōz nūc et i se. se. **A**me

Exultate dō ad.
Titulus In finem p. roicu
larib. quinta sabb. psalm. ipi. A. laph

Hi. Ad litterā **Asaph** fecit hūc psal-
mū ad decādū p leuitas in pūcipio
mēsis septēbris i festo scenophegie:
qd dī a scenos qd ē ymbra vlymbra/
culū: et phagin comedē: quod alio no-
mie dicit festū tubay. Illo tpe pplete
sunt vindemie in trāpmissiōis: idō
de vino tūc exp̄sso in torcularib⁹ fier
bāt libamēta sacrificioz i tēplo. ppter
qd ad lram ps iste intitulat p torcu-
larib⁹: quē leuite cātābāt i dicto festo
scenophegie vly tubay: p grāpactiōe
d fructib⁹ ani collectis: qz collectō tē
erat ppleta. **An.** Sz qd de actualibus
torcularib⁹ nihil in psalmo dī: pstat
spūalia esse torcularia q hic memoran-
tur. **Hug.** Agit enī in hoc psalmo de
spūalibus torcularibus. i. de tribulati-
onibus et pressuris eccīe in qb⁹ oleū
ab amurca sciungit. **Cast.** qn deo pur-
ras mētes declarat. et secūlētās cōsci-
ētias euident assignat. **Hu.** Est ergo
scūs tituli talis. **Psalm⁹** iste dirigēs
nos in finem. i. i chīm dñm: cātāt ipi
Asaph. i. fidelib⁹ christianis p **Asaph**
intellectis. et ē p torcularibus. i. pro-
tribulatiōib⁹ i quib⁹ bōi sepant a mal⁹
siue de quīta sabbati. i. p quīta die se-
ptimāci qua facti sūt ex aqua pisces
et aues. sed anes euolauerūt et pisces
remāserunt in aquis. Ecce separatio.
Sic deus ex baptismo creat christia-
nos. hz qdā eoz accepta baptismi grā
remanēt i fluctibus hui⁹ seculi. vide
lz hoīes curiosi amatores seculi. Alij
adiuti pēnis x̄tutū leuant i aera: qz
cōuersatio ē in celis. Intētio psalmi
ē monere. vt p̄temptis infimis ad ce-
lestia eleuemur. **Elos** ergo **Asaph**. i. p
gregatio. dñi. i. quīqz fideles. **Hi.**
Eultate. i. mētis deuotiōe. **Ldeo**
adiutori nro. **An.** oībus piculis
et negocijs: qui i alio psal. dicit. Cum
īpo suz in tribulatiōe: eripiā eū. **Liubi**
late. i. cum ineffabili mētis leticia. **Ldo**

Jacob. i. christianoz qui supplātāt
vicia. **Nā** **Jacob** supplātator itēpra-
tur. **Licz** ei sit deus oīm p creationez.
tamē ē deus christianoz p cultū speci-
ale. **Hug.** Sumite psalmum. i. de
uotionē in orōib⁹ a deo accipite. quā
a vobis nō habetis. **Lz date tympanū.**
i. i. carnis mortificationē et castitatē
offerre deo. **Et** dicit date. qd de? volun-
tariū et nō coactū amat seruitiū. **Cast.**
Nā sicut tympanū videlicet coriū sup
lignū tensuz solz resonare percussū.
sic et hominū corpus dū p dño tribu-
lationibus quatit: ad supna mandata
dulcius temperat. **Hoc** ḡ commonet.
vt accipiētes dīna verba. dño debeas-
mus offerre terrena. qd facimus. dūz
elemosynas largimur: cū ieiunijs cor-
pus affligimus: cū vicia seculi cū suo
etiā auctore despiciū. **Addidit** **Psal-**
teriū iocundū cū cithara. **Ammonet**
enī et hec duo iocundissime copulari.
vt verba dei q i psalterio continent.
et cithara que hūanos act⁹ signare co-
gnoscat. in vnā societate debeat con-
uenire. **An.** vt p̄dicatiōis verbi dei cor-
palibus respondeamus operib⁹. **Hi.**
Bucinate in neomenia tuba. i. canē-
te in nouilunio tuba. **Iuē** lraz in om-
nibus nouilunijs faciebāt iudei festū
p̄t bñficiū dīne gubernatiōis: eo q
i nouilunio p̄ter apparet magis trās-
mutatio t̄pis. **Et** q festū tubay cōcur-
rebat cum nouilunio: ideo additur. **Li**
insigni die solēnitatis vestre. **Hi.**
Illi ḡ canebāt tuba in pascha: pente-
cost e: et scenophegia: nos vero mō in
eccīa: licet omni tempore deo canere
debeam⁹. p̄cipue tamē in resurrectiōe
in remissiōe: et in domus innouatiōe.
hoc est q̄tiēs resurgimus i christo cū
remissione peccatorū accipim⁹: et do-
mus pectoris nri et conscia nostra in-
nouata fuit p̄ruinā. **Hi.** **Q**uia p̄ce-
ptum i israel ē. i. in populo christia-
v i

Psalmus lxxx.

no: vt de tali beneficio reddat gratie
 deo. **L. i. iudicij.** **L. i. appbatiōis** cōuēit
L. deo Jacob. **L. i. christo** q̄ ē deus chri
 stianoꝝ qui approbat talē gratitudi
 nez hoīs. **C**estimonij i Joseph pos
 suit illud. **P**er Joseph q̄ crescēs in
 terptat: augmētū i bonis opib⁹ signa
 tur: hoc ē q̄ddaz testimonij dīne gr̄e
 crescētis i mēte. **L. cū** exiret de terra e
 gypti. **L. i. de tenebris** ignorātie p̄ illu
 minationē dīne gr̄e. **L. liguā** quā nō no
 uerat audiuit. **L. q̄** tūc dīnas consolati
 ones pcepit. **O**merit ab onēib⁹ dor
 suz ei⁹. **L. q̄** talis absoluit a iugo mūdi
 carnis: ⁊ diaboli. **L. man⁹ ei⁹** i cophino
 fuerūt. **L. Cass.** Quāuis ad historiā
 istud dicivideat: q̄n i egypto iudeoꝝ
 populus diuersis necessitatib⁹ fue
 rat. modo vt lateres faceret: mō vt trā
 cophinis exhiberet. tū istud christia
 noꝝ p̄ribus diligenti⁹ applicam⁹: a q̄
 rū dorso auertit deus onēa peccatoꝝ
 q̄n se felici hūilitate p̄sternūt: sic ipe
 ait. **E**lenire ad me oēs q̄ laboratis et
 onerati estis. et ego reficiam vos. **L. o**
 phinos at dicim⁹ p̄ q̄s sordidū purga
 mēta p̄icimus: vt loci puritas eluces
 scat. **D**anus igit⁹ suas in eis tenēt. qui
 peccatoꝝ immūditijs occupant. **S**z
 d̄ hac fuitute libēamur a dño: q̄n sce
 lerum n̄oꝝ sordib⁹ expiamur. **D**ie
 Prophete et psalmi ideo obscuri sūt
 q̄m sbito cū nescis p̄sona mutat. **D**e
 m̄q; vsq; huc locut⁹ ē p̄pheta. nunc
 subito inducitur persona dei loquen
 tis ad populum cum dicitur. **I**n
 tribulatiōe inuocasti me. **Q**uicūq; i
 tribulatiōe es: secur⁹ esto. **I**nuoca me
 ⁊ exaudieris. **U**nde subdit. **L. ⁊ exau**
 diui te in abscondito tēpestatis. **B**re
 xxvi. moꝝ. **I**n abscondito ē tēpesta
 tis: h̄ ē i forti impugnationē demonis
 audir. q̄ clamor tēp̄catis. ē hec ip̄a flu
 tuatio tribulatiōis. **L. p̄bani** te apud
 aq̄s p̄ditiōis. **D**u. **S**ecūdu l̄raz de

Moyse et **A**aron dī q̄ i aqua p̄dicti
 omis offēderūt deū. vt legi. **N**ume. xx.
Et ideo nō sūt ingressi terrā p̄missio
 nis. **M**obis at dicit d̄s. **L. p̄bani** te apud
 aq̄s contraditiōis. **B**re. vbi supra.
 p̄bat iusti desiderij: q̄n aliqua ei ad
 uersitate resistit. **M**ic. **N**ō solū ei de
 mōes p̄ seipos iustos homines mole
 stāt: s̄ etiā p̄ malos hoīs vt eos ab
 incepto bono retrahāt. ⁊ h̄ vocat aq̄
 p̄ditiōis: vbi iustus p̄bat q̄n p̄ h̄ a
 bono non ipedit: sed magis p̄ cōstan
 tiā in hoc firmat. **E**t talibus dicit d̄s.
Cass. **A**udi popule me⁹. **L. q̄** nescis
 cū malis aliqua moꝝ p̄mixtiōe confū
 di. **D**u. **L. ⁊ p̄stabor** te. **L. i. teste** cōsciē
 tia tua. **L. loquar** t̄o. **L. i. israel.** **L. i. popule**
 christiāe deū vidēs p̄ fidē. **M**ic. **L. i. me**
 audieris. **L. i. mādaris** meis p̄seuerādo
L. nō erit i te d̄s recēs: neq; adorabis
 deū alienū. **D**eus recēs et alien⁹ d̄s
 creatura q̄ male amat. sic pecunia est
 deus auari. ribāda ē d̄s luxuriosi. v̄e
 ter deus gulosi. **D**ie. **I**ratu suz. ita
 mihi deus ē. **Q**uotcūq; vitia habem⁹
 seu peccata: tot recentes hēm⁹ deos.
Eiusq; enī qd magis cupit ⁊ ves
 nerat: hoc illi ē deus. **E**go enī **D**u.
 suz dñs deus tu⁹. **E**t nō ali⁹. **E**t idō
 solū me debes diligē: colere: ⁊ adorāre
L. qui eduxit te. **L. p̄** grām baptisimi. **L. de**
 terra egypti. **L. i. de tenebris** peccati.
Die. **E**t si vis accipere et h̄re ip̄m
 dñz deū tuū ⁊ saluatoꝝ. **M**ic. **L. dilata**
 os tuū. **L. i. desiderij** tuū ad bonū
L. ⁊ implebo illud. **L. grā** mea. q̄ sol⁹ d̄s
 appetitū hoīs pōt satiare. **E**t q̄ eccl̄a
 miltās ē sicut sagena p̄inēs bonos
 ⁊ malos chustianos. **P**ostq; dixit de
 bonis. p̄n̄r s̄bdit de malis dicens. **D**u.
Et nō audiuit popul⁹ me⁹ vocē meā.
L. i. populi suū dīc malos chustianos
 q̄ ab eo creati sūt: et ei⁹ p̄ciōso sāguie
 empti. **D**e quib⁹ adhuc dicit. **L. ⁊ israel.**
L. qui deberet me videre p̄ fidē. **L. nō** in

tendit mihi. **I** Hiero. Ego autem
sto ante ostium et pulso. et volo ut a/
perias et ingrediar: et non vis aperi/
re. **E**t idcirco dimisi eos Terrare.
Mi. **L** desideria cordis eoz. **I** p p/
pter suaz malicia sbraxi ab eis grāz
meaz. sic desideria carnalia sequunt
Libit in aduersionibus suis. **I** i pec/
catis enormibus ab ipis inuentis. de/
malo in malum ruendo. **V**ie. **I**n/
felic est qui a deo non corripitur. **S**i
quis peccans nō pcurit: iste miser est
Cas. Putat ei peccator gen^o esse be/
nefici. si suis volupratibus pmittat
expleri. cum dicat Aposto. Tradidit
illos deus in pcuriscētia cordis eoz.
in inuidiciāz. et reliqua. **C**ōsequen^t
ōit q pena ista nō ob aliud eis insti/
gitur: qz ppter peccata eoz: vnde dicit.
Nic. **S**i populus me^o audisset me.
Imhi obediēdo. **I**srael si i vijs meis
ambulasset. **I**pcepta mea obseruādo.
q sū vte pueniendi ad beatitudinem.
Iuē illud **D**at. xix. Si vis ad vitā i/
gredi. serua mādata. **P**ro nihilo. **I**d ē
gratis vel p modico fuitio mihi scō.
L forsitā inimicos eoz humiliasset. **I**
i. demōes et malos hoies eis sbiectis/
sem. **L** et super tribulātes eos misissem
manum meaz. **I** i. pte dēfēsiōis mee.
Et dicit forsitā: nō ppter mutabil/
tatē volūtatis dīne q ē immutabilis.
sed propter vtilitatem hois de bo/
no i maluz. propter quod frequenter
impeditur diuine pmissiōis effectus.
q ē sub conditiōe. s. si homo pseruet
i bono. **C**as. **U**nde et intelligere de/
bemus qm a nobis auertitur deus nō
esse pietatis defectū. sed magne vltio/
nis aculeum. i. tormentum. **S**uspē di/
tur etiam interdum a dēfēsiōe sācto/
rum. qm tribulationib⁹ et afflictionib⁹
tentatur. **S**ed iustos sic tentari pati/
tur vt nō deserat. **I**mpios at tribula/
ri pmittit vt se ab eis reddat alienum

Post domi & ba Asaph inimicos ei⁹
digna execratiōe redarguit: dicens.
Mi. **I** inimici & o dñi. i. mali chu/
stiani. **L** mēti sūt ei. **I**recedentes a p/
misso quod ei fecerant in baptismo.
Dentūtur enī qui bonis se pmissis
obligantes. in pessimis itez relabun/
tur errores. **L** et erit tempus eoz in se/
cula. i. eoz punitio erit etna. **T**rans/
latio romana hz. et erit tps videlicet
punitiōis eternum. quādo illis dice/
tur. **I**te in ignez eternuz. **E**t sū ei
mentiti. tamen ex abundātia pietatis
sue. **I**bant illos ex adipe frumenti.
I sacro eucharistie. **L** et de petra mel/
le. **T**ranslatiō hebraica hz. et d petra
mellis. id ē d christo. **L** saturauit eos.
Vnde Aposto. i. ad cor. x. dicit. **P**etra
autem erat christus. qui mel cōsolari/
ōis administrat suis fidelib⁹. **S**z qm
sunt ingrati de tātis beneficijs: dese/
runt a deo. et dimittunt in desiderijs
suis. et sic inimici domini effecti: erit
tempus eoz in secula. **A**u. **N**ō ergo
sibi polliceatur vnusqzqz habens sa/
ta nepharia. que regnū dei non possi/
debunt. **E**t dicat sibi: qm habeo signū
christi et sacm christi. **N**ō delebor in
eternum. apost. dicit. **F**undamentū ali/
ud nō potest ponere preter id quod
ē posituz christus iesus. **E**t sequitur.
Alius enim superedificat aurū et ar/
gentum. lapides p̄ciosos: alius ligna:
stipulam: fenum. **S**alu⁹ erit. sic tamē qm
per ignem. **E**rgo per ignem purgor.
et propter fundamentuz. i. christū nō
pereo. **Q**uid es? **N**unquid christian⁹
sum? qd aliud raptor adulterator et ce/
tera de quibus dicit Aposto. qm qui
talīa agunt. regnū dei nō possidebūt.
Certe g talibus per pñiam nō corre/
ctis regnū celoz sp̄as: non opinor q
q talīa agunt regnum dei nō posside/
būt. **E**xpone g inquis nobis ligna.
stipulam. fenu. qui edificant sup ipm
v ij

Psalmus lxxi

fūdamētū. quō non pereant sed salui
fiant. sic tamē quasi per ignē. Obscu-
ra ē quidē illa questio. sed non pos-
sum breuiter dico fratres. sunt omēs
omnino cōtemptores huius seculi. q̄
non hērent dilectiōe aliqua terrenis
operibus. s; casti. iusti. sancti. continē-
tes. fortassis et oīa sua vēdētes. et pau-
peribus distribuētes. aut possidētes
ista tēporalia tōq̄ nō possidētes. et vē-
tes hoc mūdo tōq̄ nō vītētes. Si talis
ēs. edificas super fūdamētū. videlicet
christum. aurum et argentum. et lapi-
des p̄ciosos. Sūt autem alij q̄ reb⁹ in-
firmitati humane cōcessis iherēt ali-
quantulū dilectiōe. nō capit ille villā
alienā. sed sic amat suā. vt si p̄diderit
rit conturbet. Nō appetit vxorē alie-
nam. sed sic iheret sue. vt modū non
teneat p̄scriptū in lege. videlicet vt
nascatur ei liberorū p̄cedorū cā. non
collit aliena. sed repetit sua. et h; iudi-
cium cum fratre suo. contēdit p̄ reb⁹
terrenis apli⁹ q̄s dēcet eūz cui p̄missū
est regnū celoz. Nō tōtū cor sursum
elenat. sed aliquā ei⁹ p̄tē in terrā tra-
hit. Edificat talis lignū. fenū. stipulaz
super fūdamētum. Audi ergo nō po-
tes tenere possessionē istā nisi dixis
falsum testimonium. et hoc nō facere.
ch̄m in fūdamēto ponere ē. veritas
eīmi dixit. Os q̄d mentitur occidit
animam. Ergo si possessionē tuam
diligis. nō tamen propter illam facis
rapinam. neq; homicidiū. neq; falsū
testimoniū dicis. nō propter illam fal-
sum iuras. nec ch̄z negas eo q̄ p̄pt
illam hec nō facis. ch̄m habes in fū-
damēto. S; q̄ diligis illam. et contri-
staris si p̄dis illam. nō tñ p̄ponis eaz
ch̄o. nec sic amas eā. vt si dicat tibi.
Ip̄am vis antē ch̄z. Et si tristis eā
p̄dis. plus tñ amplectēis ch̄m quē
posuisti in fūdamēto. super hoc fūda-
mētū posuisti non aurū et argentum.

aut lapides p̄ciosos. sed ligna. fenū. et
stipulam. Saluus ergo eris cuz arde-
re cēperit q̄d edificasti. sic tamē quasi
per ignem. Nemo eī super fūdamētū
hoc edificans adulteria. fornicatiōes.
blasphemias. sacrilegia. idolatriā. pu-
iuria. putet se saluum futurū per ignē.
quasi ista sint ligna. fenū. stipula. sed
qui (vt dictū ē) edificat amorem tē-
poralium. et ip̄e saluus erit p̄ idoneū
fūdamētum dominum nr̄m iesum
ch̄m q̄ ē benedictus ī secula. seculorū
Amen.

Deus stetit in sy

Col. Titul⁹ psal⁹ Asaph
Dystice expōit iste ps ab
Augustino et Cassiod. **Nic.** contra
sacerdotes et scribas iudeoz. qui ch̄i-
stūz humilē et pauperē iniuste cōdē-
nauerūt ad mortem. p̄pter q̄d p̄ diui-
nū iudiciū fuerūt a romanis tempo-
ralit occisi et captiui. et i iudicio exte-
mo sunt cōdēnadi. **Col.** Moraliter
verō idē psalm⁹ exponitur a Hiero.
alijsq; quibusdā doctoz. **Ni.** cōtra
peruersos iudices. arguēs eoz mali-
ciam et neq̄tiā. et petens sup hoc diui-
nam iusticiam. **Un̄** Asaph p̄pheta p̄-
mo dicit.

Deus stetit in synagoga. i. i cō-
gregatiōe. **Nā** synagoga d̄r a syn: q̄d
ē con: et goge: aggregatiō. **Deoz** i. i iu-
dicū fm q̄ d̄r **Exo. xxi.** Ad deos v/
triusq; causa pueniet. i. ad iudices. Et
dicit de⁹ stare ī cōgregatiōe iudicum.
q̄ clare videt et attēte facta et dicta co-
rū. **Ideo** s̄ditur **Li** medio at deos di-
iudicat. i. discernit vtz iudices iuste
vel iniuste iudicēt. et idō s̄dit Asaph
p̄ iudices peruersos. **Usq; q̄** i. q̄ diu-
iudicatis iniquitatē. **Iustificando**
p̄tē iniquā p̄pter munera vel fauorē